

XXXI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia

Had- és Rendészettudományi Szekció

Budapest, 2013. április 16-18.

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

A döntő tanúvallomás kettős szerepe a Móri ügy kapcsán

Jelige: *biataca89*

Dolgozat lezárásának időpontja: *2012. december*

Tartalomjegyzék

I.	Előszó.....	3
II.	A koncepció kialakításának és a megfelelő kérdezés fontossága	5
1.	A tanú, mint meghatározó szereplő a nyomozás során	5
2.	A leglényegesebb kiindulópont: A koncepció megalakítása	6
3.	A megfelelő kérdezés jelentősége a nyomozás során	8
III.	Kiglics Attila, mint a koronatanú szerepe a nyomozati szakban	10
1.	A három királyfi története	10
2.	Kaiser Edét Mórhoz kötő konkrét tények hitelessége	11
3.	Kiglics Attila által levont következtetések Kaiser Ede bűnösségét illetően.....	14
IV.	Kiglics Attila vallomásának jelentősége a vádiratban és a bírósági ítéletekben	18
1.	Kaiser Ede vádiratban foglalt figyelési tevékenysége 2000-ben és 2001-ben	18
2.	Kaiser Ede vádiratban megfogalmazott előkészülete.....	19
3.	Kaiser Ede szándékának tárgyalása az elsőfokú ítéletben.....	22
4.	Hajdú László szerepe az elsőfokú ítélet tükrében	23
5.	Kaiser Ede másodfokú ítéletben meghatározott figyelése, és a bűncselekmény tervezése ..	26
6.	A másodfokú ítélet indoklása Kaiser Ede személyét, mint elkövetőt illetően	27
V.	Az eljárásban résztvevő többi tanú vallomása, mint megerősítő bizonyíték.....	30
1.	A helyszínen lévő tanúk meghatározó szerepe a nyomozati szakban	30
2.	A helyszínen jelen lévő tanúk vallomása az elsőfokú ítéletben	31
3.	A móri barátnő édesapjának alátámasztó vallomása	34
4.	Kaiser Ede alibijét igazoló tanúk vallomásának ellentmondásai	35
5.	Kiglics Attila vallomását közvetlenül megerősítő vallomások	38
VI.	A közvetlen bizonyítékok hiányának hatása az eljárásban	40
1.	Az ujjnyom elképzelt jelentősége az eljárásban.....	40
2.	A felismerésre bemutatás, mint egyetlen konkrétum	41
3.	Kaiser Ede önmagát terhelő vallomása	44
VII.	Összefoglaló	46
	Irodalomjegyzék.....	47

I. Előszó

Mór, Fejér megye északnyugati területén, a Vértes és a Bakony hegységek között fekvő völgyben, a Móri-árokban helyezkedik el. A megyeszékhelytől, Székesfehérvártól körülbelül 26 kilométerre, északnyugatra található. 2002. május 9. napjáig azonban az ország jelentős része nem halott erről a fejér megyei településről, ahol ezen a napon déli időtájban két férfi rontott be a móri ERSTE fiókba, és megölt nyolc embert a mai napig sem tudni, hogy pontosan miért. A nyolc halálos áldozatot követelő bankrablás páratlan a magyar kriminalisztika történelmében. Az elkövetők összesen 7.356.481 forintnak megfelelő összeggel távoztak. A rendőrség illetékes szervei az esemény után azonnal a helyszínre értek, miután az egyik áldozat édesapja értesítette őket, mert gyanúsna találta, hogy a bankfiók hirtelen műszaki okokra hivatkozva bezárt, és feltűnően nagy volt a csend odabent, és az egyik ablakhoz odalépve észrevette a lövedék ütötte lyukat. Egy pár hónapos csecsemő maradt a szülők után a rendőrséget értesítő édesapára és feleségére. Rajtuk kívül ugyanúgy gyászolt a többi áldozat hozzátartozója is, és nem csak ők, hanem a városra, az országra is gyász borult. A történet további része ismert: pár hónappal a bűncselekmény elkövetése után kézre került egy bizonyos Kaiser Ede és Hajdú László. Az addig feltárt bizonyítékok majdnem egy az egyben igazolták Kaiser és Hajdú jelenlétét Móron. Pár évvel később, 2007-ben egy gyűjtő fegyver alkatrészeket talált egy erdőben, nem messze Tatabányától. Az előkerült tartozékok gyanúsán hasonlítottak a tömeggyilkosságnál használt fegyverekre. A nyomozás újra indult, majd kézre kerültek az igazi elkövetők, Nagy László és Weiszdorn Róbert.

Azt, hogy valójában mi is történt Móron, és egy bankrabláshoz miért volt szükség még a követelés előtt nyolc embert megölni, azt soha nem tudjuk meg, mivel aki tette, már nincs köztünk. Nagy László a börtönben felakasztotta magát. Azonban arra a kérdésre, hogy miért nem a valódi elkövetőket ítélték el 2005-ben, nagyon nehéz a választ megtalálni. Az egyértelmű, hogy Kaiser Edéhez és Hajdú Lászlóhoz Kiglics Attila tanúvallomása vezetett el, amit később látszólag alátámasztott a többi, helyszínen jelenlévő tanú vallomása is. A felismerésre bemutatások alkalmával pedig páran felfedezni vélték, - még ha nem is elég meggyőző erővel – Kaiser Edét. Azonban közvetlen bizonyíték mégsem volt. Ebből talán nem kis bátorsággal lehet arra következtetni, hogy bár egy döntő tanúvallomás a legbiztosabb dolognak tűnhet, főképpen akkor, ha a körülmények is mindent alátámasztanak, mégis gyakran nem a megfelelő irányba viheti a nyomozást. Az addigi munka az adott ügy kapcsán

ez által kárba is veshet. Egy tanúvallomás, mint látjuk, egy ingoványos talaj lehet, ami nagyot lendíthet egy ügy nyomozásán, és meg is buktathatja azt, mint az Mór esetében is megtörtént. Dolgozatomban pontosan ezt a kicsit feszélyező, de mégis nagyon fontos témát fogom alaposan körbe járni.

II. A koncepció kialakításának és a megfelelő kérdezés fontossága

1. A tanú, mint meghatározó szereplő a nyomozás során

A nyomozóhatóság, az ügyészség, és a bíróság bizonyítékok alapján dönt. Bizonyíték nélkül nehéz egy nyomozást sikeresen lezárni, a nyomozóhatóság feladata, hogy adott ügy kapcsán felkutassa őket. A Be. 76. § (1) szerint „A bizonyítás eszközei a tanúvallomás, a szakvélemény, a tárgyi bizonyíték, az okirat és a terhelt vallomása.”¹A felsorolt bizonyítékok közül a tanúvallomás az, amelyik az egyik legbizonytalanabb a terhelt vallomása mellett, hiszen nem jelent mást, mint az emberi tudatban elraktározott információk összességét, amely, vagy nagyon jelentős, vagy semmit mondó a nyomozás szempontjából. A Be. 79. § (1) kimondja: „tanúként az hallgatható ki, akinek a bizonyítandó tényről tudomása lehet”.²

Némely információ, mint például az idő múlása, vagy az elkövető kinézete gyakran torzul, így sokszor félrevezető lehet a nyomozás szempontjából. Ezekre a tanú nem mindig tud megfelelően emlékezni, mert akkor éppen nem tartotta fontosnak, vagy nem tűnt neki gyanúsnak. A segítőkész tanúk ebben az esetben gyakran tévednek, mert annyira vissza akarnak emlékezni, hogy sokszor felnagyítanak apró dolgokat, más fontos ténynek pedig nem tulajdonítanak jelentőséget. Természetesen más ez a sértett esetében, aki több, mint valószínű, hogy pontosan fog emlékezni az elkövető kinézetére, vagy az időre, főleg erőszakos bűncselekmény áldozataként. Az ő memóriájában ez olyannyira rögzül, hogy az életben talán soha nem felejt el. Az már persze egy másik kérdés, hogy az agya hogyan próbálja elnyomni a bűncselekménnyel kapcsolatos emlékeket. Említést kell tenni azokról a tanúkról is, akik olyan információ birtokában vannak, amely konkrétumokra vonatkozik, mint például egy barátnő, vagy egy telefonszám. Ők nem igazán tévedhetnek, mert olyan dolgokat tudnak, amikről mondhatjuk úgy is, hogy kézzel foghatóak. Ebben az esetben is megeshet, hogy a tanú rosszul tájékozott, vagy csak félre akarja vezetni a hatóságot.

A tanúkat ezek alapján kettő csoportba oszthatjuk: az egyik része az, aki konkrétumokra vonatkozóan szolgáltat információt, és a másik része az, aki csak az emlékeiből próbálja meg azt a nyomozóhatóság tudtára adni, de nem jelenik meg a kívülvilágban konkrét tényként. Az utóbbi lehet akár a szemtanú, aki többnyire részese a cselekménynek, de csak részinformáció ragad meg benne, mert nem tartja fontosnak, vagy, mert nem is tudja, hogy éppen

¹ 1998. évi XIX. törvény a Büntetőeljárásról, Novissima kiadó (2011) 33. oldal

² 1998. évi XIX. törvény a Büntetőeljárásról, Novissima kiadó (2011) 34. oldal

bűncselekményt követnek el előtte. Ebből kifolyólag nem is mindig képesek megfelelően vallomás tenni, pedig ők azok, akik első kézből látják az eseményt, így ők azok, akik a legnagyobb kincsei lehetnének a nyomozóhatóságnak.

Természetesen számos más befolyásoló tényező van még jelen. Vegyük példának okáért a beszámítási képességet. A büntetőeljárásban ún. abszolút tanúzási akadállynak hívják, vagyis Be. 81. § (1) c pont *„akitől testi vagy szellemi állapota miatt nyilvánvalóan nem várható helyes vallomás”*³, az nem hallgatható ki e minőségben. Egyértelmű, hogy aki nem rendelkezik megfelelő beszámítási képességgel, attól nem várható helyes vallomás, bár ezekben az esetekben is lehetnek kivételek. Említést tehetünk még azokról, akik nem látnak jól, vagy nem hallanak megfelelően. Ők is hasonlóan a beszámítási képességgel nem rendelkező tanúhoz, nehezen tudnak a valóságnak megfelelően nyilatkozni.

2. A leglényegesebb kiindulópont: A koncepció megalakítása

Amikor a nyomozó találkozik az adott ügygel, az első dolog, ami kialakul benne, az a koncepció. A koncepció latin eredetű szó, jelentése elgondolás, ötlet, nézőpont, állásfoglalás. Az első vonal több tényezőből áll össze a nyomozó fejében, nyilvánvalóan a tudomásra jutott információk alakítják ki elsősorban, illetve ehhez hozzájárulnak még a rendelkezésre álló bizonyítékok is. A koncepció viszi előre a nyomozót, a vizsgálót, ez alapján próbál meg még több információt és bizonyítékot szerezni, amivel fel tudja tární a teljes igazságot.

Egy ügy elején, a meglévő információk alapján több féle nézőpont is kialakulhat, hiszen akkor még általában kevés dolog áll rendelkezésre, és a bizonyítékok is foghíjasak. Ahogyan telik az idő, és gyűlnek a bizonyítékok, a tanúk, az információk, úgy módosul a koncepció is. Világosabbá válhat, hogy mi is történt valójában, ezért a koncepció változhat is, hiszen lehet, hogy teljesen máshogy esett minden, mint az a nyomozás elején egyértelmű volt. Ezért nagyon fontos, hogy amikor már megfelelően elég bizonyíték van a nyomozó kezében az adott állásfoglaláshoz, még akkor is kételkedni kell, hiszen egy új bizonyíték mindent megváltoztathat. Egy nyomozás során soha nem szabad egyetlen elgondolásra beszűkíteni a tudatot. Akárhogyan illik minden a kialakított vonal által rekonstruált képbe, akkor sem teljesen biztos, hogy az úgy is történt, vagy a meggyanúsított személy követte el az adott bűncselekményt.

³ 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról, Novissima kiadó (2011) 34. oldal

Amikor megtörténik a vádemelés, általában a valódi elkövetők vannak megnevezve, de vannak kivételek. Olyan ügyek Mórán kívül is, ahol nem a megfelelő emberek kerültek a vádlottak padjára. Ebben az esetben a koncepció nem feltétlenül volt rossz, csak rossz irányba haladt. Alakíthatta a nyomozó ügyis a fejében a nézőpontját, hogy ahhoz az egy vonalhoz igazodjon, amit ő az ügy elején, vagy akár egy tanúvallomás, és az azt alátámasztó bizonyítékok alapján kialakított, persze mindezt nem tudatosan tette. Az ember hajlamos egy gondolatmeneten keresztül haladni. Sokszor több szálon kell futnia a nyomozónak, vizsgálónak, hogy mindig tette kész legyen, és a megfelelő embert jutassa a bíróság elé. Ez a feladat nagyon nehéz, és nagyon megterhelő, hiszen gyakran tanú sincsen, nem hogy bizonyíték, így magát a koncepciót is nem csak, hogy nehéz kialakítani, de nehéz többféle verziót is felállítani.

Mór az egyik legjobb példa egy ilyen esetre. Ha belegondol az ember, hogy történik egy gyilkosság, ahol nyolc halálos áldozat van, mindenki azonnal rács mögött akarja tudni az elkövetőt, vagyis mindent megtesz annak érdekében, hogy minél előbb kézre kerítse a rendőrség őket. Azonban lehet, hogy az a vonal, amin elindulnak eleve hibás, de nem tűnik szembe, mivel azok a bizonyítékok és momentumok válnak fontossá, amelyek az adott elképzelést támasztják alá. A többi, talán fontosabb részlet felett pedig elsiklik mindenki, és nem is keresnek másfajta lehetőséget. Kiglics Attila a móri bankrablás esetében elindított egy olyan vonalat, amely kizárta egy másik koncepció kialakításának lehetőségét. Móránál nem kevés tanú volt, csak hogy ők is ezt a nézőpontot támasztották alá, és egy sem volt, aki másként emlékezett volna az ajtóban álló férfira, vagy aki egyszer legalább ki ne választotta volna Kaiser Edét, ha nem is elsőre a felismerésre bemutatások alkalmával. Ettől kezdve a nyomozás ebbe az irányba haladt tovább, és az ezt támogató közvetett bizonyítékok emelkedtek ki. Közvetlen bizonyíték azonban nem állt rendelkezésre, csak a tanúvallomások maradtak. Ennek ellenére nem is merült fel egy másik koncepció lehetősége, vagy ha mégis, akkor annak nem tulajdonítottak jelentőséget, mert a feltárt bizonyítékok Kaiser és Hajdú szerepét igazolták. Egy olyan vonal sem emelkedett ki, amely azt mondta volna, hogy önmagában kevés a tanúvallomás, nincsen közvetlen bizonyíték, még használható anyagmaradvány sem. Talán a tanúk is annyira fel akarták ismerni az elkövetőt, hogy Kaisert választották ki, vagy túl akartak már lenni a sok kérdezésen, hogy megjelölték őt. Ha lett volna egy használható ujjnyom, ha előkerültek volna a fegyverek, ha maradt volna egy túlélő, akkor minden másképp alakulhatott volna.

3. A megfelelő kérdezés jelentősége a nyomozás során

Akár feljelentést vesz fel, vagy tanúvallomást, vagy csak a helyszínen magába mélyed a nyomozóhatóság tagja, elsősorban hét kérdésre keres választ az adott bűncselekmény kapcsán. A kriminalisztika hét alap kérdése - mi történt, hol, mikor, miért, hogyan, ki-kivel, mivel -, alapján készíthető el egy kezdetleges nyomozati terv. Konkrét kérdésekre konkrét választ kapunk. Tulajdonképpen ez az alapja egy bűncselekménynek, a legalapvetőbb kérdések, amire a legegyszerűbb választ kapni a ki kérdés kivételével, hiszen általában a feladat pontosan megtalálni azt, aki a bűncselekményt elkövette. Az alapkérdésekhez kiegészülő kérdések, és az arra adott válaszok segítenek egy tisztább képet alkotni a történetekről. Egy tanúvallomás során is az alapkérdéseket egészítjük ki még több információval, azért, hogy nagyobb és biztosabb rálátást kapjunk az eseményről, és később bizonyítékként is értékelhető legyen. Mert a tanú az, aki látta, halotta, tudja, vagy tudhatja, láthatta, hallhatta a bűncselekményt.

Lényeges, hogy az alapkérdéseken kívül milyen kérdéseket, és azokat a kérdéseket hogyan tárják a tanú elé. Nyilvánvaló, hogy egy koncepció alapján indul meg a nyomozás, és ehhez igazodnak a további eljárási cselekmények, a további tanúkihallgatások. Az elgondolás változhat is, vagy ugyanazon a vonalon halad a nyomozás során. Ha a tanú eltér az adott nézőponttól, akkor elsősorban abba kell belegondolni, hogyan illik bele az ügybe a vallomása. Lehet, hogy az így megszerzett új információ új koncepciót szül, vagy megeshet az is, hogy az adott információ lényegtelen az ügy szempontjából. Fontos momentum ebben az esetben az új információ valamilyen formában történő ellenőrzése. Megszokott dolog, hogy nem mindenki emlékszik egyformán, esetleg rosszul, vagy másra emlékszik vissza. Akadhat olyan is, aki félre akarja vezetni a hatóságot, és olyan is, aki pedig a túlzott segítőkészsége miatt kiszínezi az eseményt. A megfelelő kérdezés a jó tanúvallomás alapja, mert magától nem fog mindent elmondani a tanú, valahogy segíteni kell neki emlékezni.

A kérdezés a nyomozásban tulajdonképpen egy irányított beszélgetés, amely során a fontos információk megszerzése a cél. Ha van egy kiinduló koncepció, akkor a kérdéseket is ahhoz igazítva fogja a nyomozóhatóság tagja feltenni. De nem mindegy, hogy a kérdéseket az adott ügy szempontjából mire élezi ki. Ha csak egy elképzelés mentén folyik a nyomozás, akkor előfordulhat azoknak a kérdéseknek az előnyben részesítése, amely az adott vonalat támasztják alá, és olyanok elhanyagolása, amelyek fontosak és valóságosak lehetnek, de mivel egy másik koncepciót támogatnak, nem tűnik szembe jelentőségük. Móránál erre az esetre az egyik nagyon jó példa Kaiser Ede magassága. A tanúk többsége az elkövetőt 180-190 cm magasnak

írta le. Kaiser Ede 178 cm magas, és a lelőtt biztonsági őr nem volt magasabb, mint 180 cm, habár a tanúk többsége ennél alacsonyabbnak írták le őt. Mindenki egy feltűnően magas személyre emlékezett, aki inkább közelítette a 190 cm-t, és többen említést tettek arról is, hogy a fejüket meglehetősen hátra kellett hajtani ahhoz, hogy felnézhessenek a férfira. Azt is elmondták, hogy az elkövető sokkal magasabb volt, mint a valódi őr, aki mint látjuk, Kaiser Edével egy magasnak mondható. Egy felismerésre bemutatás során ez a tény könnyen igazolható lett volna.

III. Kiglics Attila, mint a koronatanú szerepe a nyomozati szakban

1. A három királyfi története

Kaiser Ede nem ártatlan ember, ez tény. Bár a móri gyilkosságban nem vett részt, mellette számtalan más, hasonló jellegű vagyon elleni bűncselekményt követett el. A '90-es évek végétől váltak kedvenc célponttá a pénzváltók. Ekkor még nem alkalmazott jelentősebb mértékben erőszakot, inkább trükkös lopások voltak jellemzőek rá, majd fokozatosan átfordult a másik irányba, amikor már nem jelentett akadályt az erőszakos fellépés, a sértett bántalmazása, vagy akár a löfegyverrel történő fenyegetés, illetve annak használata. A móri ügyön kívül még tíz esetben találta a bíróság bűnösnek kisebb - nagyobb súlyú bűncselekmény kapcsán. Ezekben az esetekben általában ugyanazokkal az emberekkel dolgozott. Az elfogása előtt azonban pár alkalommal már a többieket hanyagolva, jobbára csak Hajdú Lászlóval szövetkezett, de Kiglics Attilát szinte mindig be akarta vonni az akcióiba. Talán Hajdú László erőszakosságra való hajlama miatt válthatott irányt Kaiser, és válhatott ő maga is erőszakosabb bűnözővé, bár elmondása szerint sem ő, sem Hajdú nem volt erőszakos jellem. Ugyanakkor, aki rablásokat követ el, nem mondható egy ma született báránynak.

Hajdú és Kaiser már az általános iskola alsó osztályában ismerte egymást, majd Kaiser iskolaváltása miatt 14 éves korukig a kapcsolat megszakadt közöttük. Az újbóli találkozás egy komolyabb szövetséget vont maga után, hiszen már ekkor közösen követtek el kisebb stíliket. 1993-ban már komolyabbra fordultak a dolgok, és külföldre jártak aranyat lopni. Az első akció olyan sikerélmény volt számukra, hogy később ismételten visszamentek Kiglics Attilával karöltve, azonban ebbe a próbálkozásba a határnál belebuktak. Hajdút a családja korán kiváltotta, aki ekkor állt be az idegenlégióba, Kaisert csak fél évvel később hozták ki, míg Kiglics leülte a rá kiszabott két évet.

Kisebb szünet után 2000-ben ismételten összeállt a csapat. Az első rablást a Keleti pályaudvarnál lévő Expressz Utazási Iroda sérelmére követték el, ahol a pénzváltóban dolgozó hölgyet fegyverrel megfenyegették, de a hölgy száját olyan szerencsétlenül sikerült befogniuk, hogy a nő kiabálni tudott, így ők elmenekültek a helyszínről. Ebben az esetben Kiglics Attila is társ lett volna, azonban ő - mivel nem az eredeti tervet követték barátai - visszalépett. A következő bűncselekményt már 2001-ben hajtották végre, és a Váci úton lévő CHS Hungary Kft. pénzszállítóját szemelték ki. Először Kaiser ismételten Kiglics Attilával

tervezett, azonban Kiglics ismételt megfutamodása miatt Hajdúhoz fordult. Ez a bűncselekmény is csak kísérleti szakba jutott el. Hét hónappal később egy pénzzállítót támadtak meg Hajdúval - amikor Kiglicset nem vonták be-, de ez alkalommal sikerrel jártak. Kaiser itt már nem csak megfenyegette a sofőrt, hanem rá is lőtt. Ha nincs a szakszerű és gyors orvosi beavatkozás, a sértett meg is halhatott volna. Majd 2001 decemberében ismételten Kigliccsel és Hajdúval a 2. számú Csepeli Postahivatalt jelölték meg célpontnak, ahol ugyancsak véghez tudták vinni tervüket.

Kiglics többször meghátrált, vallomása szerint azért, mert Kaiser túlságosan erőszakossá vált. Kiglics nem kis összegtől esett el a kihagyott rablások miatt. Nyilván a személyes sérelmek, és a nyomravezetői díj is szerepet játszhatott abban, hogy a nyomozóhatósághoz fordult. Nem volt nehéz összeállítania a részleteket. Szó volt közte és Kaiser Ede között korábban a móri bank kirablásáról, Kaiser móri barátnője révén tarthatott előzetes terepszemlét, Hajdú értett a fegyverekhez, és nem utolsó sorban Kaisernek hirtelen jobban ment a sora, rendezte adósságait. Ezekből a dolgokból, és amit még Kiglics továbbgondolt született meg az a tanúvallomás, amely nem csak a rendőrséget, de az ügyészséget, és a bíróságot is rossz vonalon indította el a móri ügy kapcsán.

2. Kaiser Edét Mórhoz kötő konkrét tények hitelessége

Kaiser Edét Kiglics Attila adta a rendőrség kezére. Kiglics az ügyvédjén keresztül üzent, - mivel ő maga éppen szökésben volt -, hogy teljesen biztos abban, hogy volt társtettesei követték el a móri gyilkosságot. Egyértelmű volt, hogy ez az információ mindenkit lázba hoz, hiszen végre van egy kézzel fogható személy, egy konkrétum. Egy tanú, aki ismeri a lehetséges elkövetőket, aki velük együtt követtett el különböző rablásokat, és nem is akármilyen indokokkal támasztja alá feltételezéseit, miszerint Kaiser Ede és Hajdú László követte el a legvéresebb bankrablást Magyarországon. Kiglics vallomásának kisebbik része konkrét tényekből állt, amivel Kaiser Mórhoz volt kapcsolható, nagyobbik része viszont a körülményekből levont konklúziók.

Az első fontos momentum, ami Kiglicsnek rögtön szemet szúrhatott, az Kaiser hirtelen megváltozott anyagi helyzete volt. A tanúvallomásaiban így nyilatkozik:

„Onnan gondolom, hogy Ede csinálta meg a balhét, mert ismerem őt. Tudom, hogy a bűncselekmény előtt nem volt pénze, ugyanakkor néhány nappal a történetek után hirtelen volt új órája, arany nyaklánc, karlánc.”⁴

Kettőjük között évek óta mélyebb barátság húzódott, vagyis Kiglics ismerhette Kaiser vagyoni helyzetét. Tudhatta, hogy nem volt fényes a helyzete 2002. májusa táján, és azt is, hogy ebből kifolyólag előbb-utóbb illegálisan pénzhez fog jutni. Nem állt messze tőle egy pénzszállító, vagy egy kisebb utazási iroda kirablása, amelyebből könnyen és gyorsan szerezhet magának új ruhára és kocsira valót. A következtetése helyes volt abból a szempontból, hogy a pénz bűncselekmény elkövetéséből származott. Abba viszont nem gondolt bele, hogy ez a vagyon nem feltétlenül a móri bankrablásból került Kaiserhez. Kaiser tervezte egy ausztriai pénzváltó kirablását is a móri bankrablás idejére, amelyből Kiglicset sem akarta kihagyni. Kiglics tudott arról, hogy számításba jött egy újabb célpont, de nem vállalta a külföldi utat körözése miatt, és Kaiser így Hajdúval társulva hajtotta végre azt. A pénzváltó nem alternatívaként szerepelt Mór mellett. Kaiser egy önálló akciónak akarta, vagyis hosszas előkészület szükségeltett hozzá, ami így kizárhatta a móri bankrabláshoz történő felkészülést. Kiglicsnek konkrét bizonyítékai nem voltak arra, hogy Kaiser valóban a móri bankrablásból szerzett vagyont, csak következtetni tudott az ezt alátámasztó, többi információból.

Kiglics a gyilkosságról a médiából értesült, akkor még fel sem merült benne Kaiser meggyanúsítása. A rendőrségnek kettő hónappal később adta ki Kaiser személyét. Ha annyira biztos lett volna abban, hogy volt barátja követte el a rablógyilkosságot, akkor már májusban, vagy legkésőbb júniusban jelentkezik. Az információ többsége, ami alátámasztotta az ő koncepcióját adott volt, nem pedig később keletkezett. Arra a kérdésre, hogy miért nem tett vallomást korábban, nyilván sokféle magyarázatot lehetne adni. Kaiser a barátja volt, a társa, esetleg félt valamitől, vagy egyszerűen nem tudott a nyomravezetői díjról. Az információ hitelessége ilyen szempontból megkérdőjelezhető, hiszen nem egyértelmű a pénz mibenléte. Kiglics soha nem kérdezett rá, hogy ott volt-e a móri bankrablásnál Kaiser. Állítása szerint náluk ez egyfajta etikettként működött, nem beszéltek egymás külön útjairól, habár Kaiser válaszreakciójából sokat ki tudott volna következtetni, mivel állítólag jól ismerték egymást.

A másik tény a móri barátnő, és ehhez kapcsolódik szorosan a harmadik fontos dolog, a bankrablás tervezése. A móri lánnyal nem volt hosszú kapcsolata, de arra éppen elég volt, hogy szemet szúrjon neki az ESTE fiók. Így feltérképezhette a bankot, aminek kirablását a 2.

⁴Dr. Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009) 204. oldal

számú Csepeli Postahivatal ellen tervezett rablással egy időben vettette fel, többek között Kiglicsnek is. A postarablás mellett szerepelt alternatívaként a móri bank. Kaiser nem is tagadta, hogy tervezte a fiók kirablását. Nyilván eljátszott párszor a gondolattal, hogyan lehetne kivitelezni, és ezt boncolgatta társainak is. Lehetősége volt megismerni a helyet, alaposan megfigyelni a fiók működését. De más megtervezni, és más végre is hajtani. Egy egyszerű példával éljek, egy ember, akit megvernek is eltervezheti a bosszút, beszélhet is róla, és akkor sem biztos, hogy meg is fogja valósítani azt. Egy bűnözőnél egy bankfiók kirablásának gondolata előkészületnek is felfogható, de nem feltétlenül jut el valóban az előkészületi szakba.

Ez a tény tehát önmagában nem bizonyítja azt, hogy Kaiser 2002. május 9-én ott járt Móron, és megölt nyolc embert. A lány csak egy barátnő volt a múltból, akivel a kapcsolata csak pár hónapig tartott, és még 2000-ben véget ért, a bűncselekményt pedig 2002-ben követték el. A 2. számú Csepeli Postahivatal kirablása 2001-ben hajtották végre. Az időbeli eltérések nagyok, és bár a koronatanú joggal gondolhatta azt, hogy valóban egykori barátja követte el a móri bűncselekményt, az idő kérdése komoly problémát vet fel. Miért várt volna két évig Kaiser, amikor ez idő alatt többször is kivitelezhette, és véghezvihette volna a móri bankrablást? Hajdú partnere volt több rablásban is ez idő alatt, lehet, hogy egy ilyen remek lehetőségre ő sem mondott volna nemet. Felmerülhet az a kétely is, hogy Kaiser miért ment volna vissza, hiszen ott nem kevés ember láthatta két évvel a gyilkosság előtt. Feltűnően közlekedett, az M5-ös BMW-t nem valószínű, hogy elfelejtették, és a barátnő környezete is emlékezhetett rá, ebből kifolyólag nem ésszerű, hogy kockáztatta volna a lebukását. A másik oldalról megközelítve a dolgot, a gyilkosságot áruhában követték el, így a felismerés elkerülhető volt. Az sem kizárt, hogy ha más külsővel jelenik meg, az emberek többsége elmegy mellette, és lehet, hogy még volt barátnője sem vette volna őt észre. Két év ilyen szempontból lehetett hosszú, és lehetett épp elég idő ahhoz, hogy megismerjék, vagy elfelejtsék őt.

Tulajdonképpen ezeken konkrétumokon kívül semmi sem állt rendelkezésre, amely közvetlenül utalt volna arra, hogy Kaisernek köze lehetett a móri gyilkossághoz. Ebből is levonható a következtetés, hogy Kiglics tanúvallomása nem bizonyítékokon alapszik, hanem a benne összeállt kép adja a teljes történetet, és a nyomozóhatóság dolga megtalálni azokat a bizonyítékokat, amelyekkel a bíró már egyesével és összességében tudja értékelni az adott vallomást.

3. Kiglics Attila által levont következtetések Kaiser Ede bűnösségét illetően

Kiglics vallomásának nagyobbik része inkább saját feltételezésein alapult, mintsem konkrét tényeken. A móri rablás után Kiglics beszélt Kaiserrel telefonon, és személyesen is találkoztak. Kiglics elmondása szerint a móri bankrablást követően Kaiser meglátogatta Kiglics élettársát a videotékájába, és azt mondta, hogy nem Farkas Róbert és Horváth Szilárd követte el a gyilkosságot. Nem sokkal ezután pedig felhívta Kiglicset. A telefonbeszélgetés egyfajta „tapogatózó beszélgetés” volt, miszerint Kaiser felmérte mennyi információval rendelkezhet Kiglics, de a gyilkosságról egy szót nem ejtettek. Ezt tetézte, hogy Kiglics szerint egy találkozó alkalmával Kaiser Hajdú és barátnőjének megölésének ötletéről beszélt, mivel ők túl sokat tudtak. Ezen kívül Kaiser szemmel láthatóan drogozott, ideges volt, ami még jobban erősítette a gyanút. Vallomásában Kiglics így nyilatkozik:

„És az is látszott rajta, hogy rettenetesen ideges. Két héten keresztül folyamatosan szívott. Ez alatt én azt értem, hogy kokaint használt, napi két-három grammot, és nem mozdult ki otthonról... A telefonjait is kicserélte, majd a büntett után két héttel megvásárolta azt a kevésbé feltűnő Volvo C70-est, amivel jelenleg is közlekedik. Május 20-án van a születésnapom. Biztos vagyok benne, ha ez a móri eset nem történt volna, és nem ő lenne az elkövetője, kijött volna engem felköszönteni. De miután sejti szerintem, hogy én gondolom, hogy ők voltak, ezért nem látogatott meg.”⁵

Az idegesség egyértelmű jele lehet annak, ha valaki bűncselekményt követ el, de egy olyan bűnözőnél, aki nem riad vissza a lőfegyver használatától, egy kicsit idegen érzésnek minősül. Ugyanakkor, ha valaki nyolc embert gyilkol le, előfordulhat, hogy a lelkiismerete mégis megszólal. Kaiser erőszakos hajlamú volt ugyan, de nem vallott rá, hogy tömegesen gyilkoljon. Nem vetette meg a fegyvereket, de annak használatához is inkább akkor folyamodott, ha veszélybe érezte a kiszemelt zsákmányát. A közösen kivitelezett rablásokból Kiglicsnek látnia kellett, hogyan viselkedik társa egy bűncselekmény elkövetése után. Tudhatta, hogy nyugodt marad-e, éli az életét, mintha semmi nem történt volna, vagy pedig ideges lesz, feszült. Kaiserre inkább az első variáció volt jellemző, ezért Kiglicsnek a feltételezése helytálló lehetett, ha Kaiser valóban idegesebb volt. Nem kizárható az sem, hogy az idegesség más bűncselekmény elkövetésére adhat okot, amely esetében esetlegesen valaki láthatta őt, ezért tartott attól, hogy a rendőrség látókörébe kerülhet. A lebukással pedig az összes bűncselekményre fény derülne. Kiglics ezután sem érdeklődött, holott neki is érdekében állt volna az ausztriai pénzváltó, de körözése miatt nem merte elhagyni az országot.

⁵ Dr. Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009) 204. oldal

A barátságuk alapján, a kettőjük között lévő etikettet felrúgva Kiglics rákérdezhetett volna Kaiser idegességének mivolta iránt, amiből gyorsan kiderült volna, hogy mi okozta Kaiser feszült mindennapjait.

Kiglics szerint az idegesség mellé társult a kokain. A kábítószernek nincsen jelentősége a nyomozás szempontjából, legfeljebb a bíróságon, mint befolyásoló tényező. Kaiser nem tagadta azt, hogy kokainhoz nyúlt. Állítása szerint soha nem használta az elkövetés előtt, mindig tiszta fejjel akarta véghezvinni a cselekményeket. Kiglics Kaisert májust követően látta bedrogozott állapotban, amiből azt gondolhatta, hogy valami olyasmi történhetett, amin nem tud áttépni a kokain segítségével nélkül. Az eddig említett körülményekkel együttesen Kiglicsnek logikusan kezdett összerakodni a fejében egy valósnak hitt kép, de semmi kézzel fogható nem állt rendelkezésére, ami ténylegesen alátámasztotta volna a feltételezéseit, csak a barátság, és az ismeretség, ami többször is megbukott. Ha valóban annyira szoros kapcsolat állt volna fent köztük, akkor Kiglics kitért volna Kaisernél az idegesség és a kokain okára.

A mobiltelefon és gépjármű kérdése már egy konkrétabb kiindulási pont. Egy bűnöző a leplezése érdekében próbál változtatni az addig megjelenésén, ha szóba kerülhet a neve a rendőrségen, és főleg akkor, ha a telefon alapján be is mérhették. A híváslista és a cellainformáció megfelelő alapot adhat arra, hogy valaki összefüggésbe hozható legyen egy adott bűncselekménnyel. Horvát és Farkas is az alapján kerültek szóba, mint lehetséges móri elkövetők, hogy Horvát telefonja májusban fellépett a móri átjátszótoronyra. Azonban sem Kaiser, sem Hajdú mobilja nem járt ott adott időben, nem volt ott egyik telefon akkor, amikor a gyilkosság történt. Ebből a szempontból a telefoncsere nem indokolt, hacsak egy másik cselekedete miatt be nem mérhették a telefont valahol, ez esetben a határ közelében.

Az autó cseréje önmagában nem bizonyítana semmit, de Kiglics tudta, hogy Kaiser kifizette az összes tartozását, többek között a lízinget is, vagyis miért kellett volna egy olyan kocsit lecserélnie, ami végérvényesen is az ő tulajdona lett? Ráadásul nem egy magasabb, vagy hasonló kategóriájú autót vásárolt, hanem egy kevésbé feltűnőt. Kiglics következtetése, miszerint az autó váltása Kaiser háttérbe maradása végett történt, valós lehetett, de nem volt bizonyítható, mivel semmi sem támasztotta alá konkrétan ezt a momentumot.

Mórnál az akkori feltételezések szerint kettő elkövető volt: egy, aki az ajtóban állt és egy, aki lőtt. Habár felmerült a lehetősége annak is, hogy egy harmadik személy segédkezett a rablásnál. Kiglics nem tudott mást elképzelni Kaiser mellé, mint Hajdú Lászlót. Arra a kérdésre, hogy miért biztos abban, hogy Kaiser Ede társa Hajdú László volt, a következő választ adta:

„Amikor Kaiser kezdett előjönni ezekkel az okosságokkal, hogy raboljunk ki pénzállító autót, bankot, és mi ezt elhárítottuk, akkor kezdett Hajdú felé orientálódni. Ebből is gondolom, hogy ezt a bűncselekményt is vele követte el, miért ment volna Hajdú betörni, amikor speciális kiképzést kapott ilyen fegyveres dolgokból a légióban? A másik a hangtompító. A Hajdú, pontosan tudom, odavan a hangtompítókért. Ami idáig volt fegyvere, ahhoz mindhez volt hangtompítója, azaz –csöndes- fegyverek voltak... Korábban volt neki egy Parabellum típusú pisztolya... és egy Skorpió géppisztolya is...A Parát én is láttam nála, a Skorpióról az Ede mesélt nekem...Hangtompítót több alkalommal is láttam nála személyesen.”⁶

A vallomásból kiderül, hogy Kiglics nem kedvelte Hajdút erőszakos mivolta miatt. Ő nem volt az a nehéz fiú, aki személyeket bántalmaz, ennek ellenére a 2. számú Csepeli Postahivatal esetében pontosan ő ütötte arcon az egyik alkalmazottat, de a legtöbb ilyen jellegű bűncselekményből ki vonta magát. Ennek következtében, mivel Kaiser is hajlott az erőszakosságra, Hajdúval társult, így helytálló az a konklúziója Kiglicsnek, ha összeállítja az apróbb részleteket, hogy kivel követhette el Kaiser a móri bankrablást. Bár semmilyen közvetett bizonyíték nem támasztja alá ezt az elképzelését. Kiglics ezt csak Kaiser viselkedéséből, és Hajdú idegenlégiós múltjából következtette ki. Tisztában volt azzal, hogy Hajdú értett a fegyverekhez, a légióban megfelelő kiképzést kapott több fegyvernemet illetően. Kaiser állítása szerint Hajdú a légióban csak irodában dolgozott, amit szégyellt bevallani. Az idegenlégió mindenki számára egy elérhetetlen dolog, és egyben ijesztő is, pedig ott is csak katonákat képeznek. Inkább egy másik vonalon indulnék el. Fegyvert kezelni bárki megtanulhat, nem kell azért a légióba besorozni. Viszont otthon nem tart magánál mindenki, főleg nem egy Skorpió géppisztolyt és hangtompítót. Egyik sem hétköznapi darab az átlagemberek körében. Kiglics nagyon jól tudta, hogy a móri elkövetők fegyvere többek között egy Skorpió volt, és a mérsárlás ideje alatt semmit nem lehetett észlelni abból, ami a bankban történt, ezért feltételezhető volt a hangtompító használata. Ebben az esetben viszont maradt hátra bizonyíték. A helyszínen nem kevés hüvelyt szettek össze a bűnügyi technikusok, így a fegyver azonosítása viszonylag egyszerű lehetett volna. Hajdú esetében a házkutatás nem hozott eredményt, így a lőfegyverek nem kerültek elő, az azonosítás elmaradt. Kiglics a vallomását a következővel fejezte be:

„ El tudom mondani, miért lehetnek ők az elkövetők. Az, hogy Ede állt kint az ajtóban, mint biztonsági őr, és teljes hidegvérrel küldi el az embereket, akik be akarnak jönni, a

⁶ Dr. Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009) 205. oldal

szoláriumozott bőrével, az elegáns ruhájában, ez tipikusan rá vall. Ha meglátják, tapasztalni fogják, hogy csupa elegáns szövetnadrág, ing, póló alkotják a ruhatárát, csak ilyen cuccokban mászkál. „⁷

Kaiser valóban híres volt az eleganciájáról, a hiúságáról. Nagyon sokat adott megjelenésére, vasaltatni vitte a ruháit, mindig a divatnak megfelelő darabokat viselt. A gyilkosság napján egy biztonsági őrnek öltözött ember küldte el a bankba betérni akarókat. Egy olyan ember kellett legyen, akinek van kiállása, és meggyőző tud lenni, akinek van bátorsága eltessékelni egy átutalást leadó férfit, amíg a háttérben éppen embereket ölnek. Egy elegánsan felöltözött, magas férfi, aki tovább hessegeti az ügyes-bajos dolgaikat intézni akaró személyeket. Az elegancia kérdése nem jelentős, mivel egy biztonsági őr általában inget és öltönyt nadrágot visel, és az, hogy Kaiser szerette a szép ruhákat, nem bizonyítja még egy bűncselekmény elkövetését. Ha pedig egy bűnözőből indulok ki, akkor a helyszínrre biztosan nem élre vasalt nadrágban fog érkezni, hanem álruhában, mint ahogyan ez Móron is megtörtént.

Ez a része Kiglics vallomásának ténylegesen egy szubjektív vélemény. Valószínűleg levezette magában, ahogyan készültek, terveztek, Hajdú beszerezte a fegyvereket, és elképzelte, ahogyan Kaiser ott áll a bank ajtajában. Ismerte a módszereiket, a stílusukat, ami nem olyan volt, mint ahogyan Mórnál a bankrablást elkövették. Testi sértés, emberölési kísérlet valóban felróható nekik, de nem volt jellemző a tömeges gyilkolás. Ha minden a terv szerint haladt, és megszerezték a zsákmány, tovább álltak. Nem öltek embert a 2. számú Csepeli Postahivatal esetében sem, pedig ott is több alkalmazott volt jelen. Ezeket a részleteket Kiglics nem vette észre, vagy csak nem akarta észrevenni, pedig ő ismerte Kaisert és Hajdút is, tudta, hogy mire képesek. Nem egy alkalommal társult ő is hozzájuk.

Összegezve tehát elmondható, hogy Kiglics vallomása a nyomozati szakban konkrét bizonyítékot nem adott, csak egy elindulási vonalat szolgáltatott. Megállapítható az is, hogy vallomásával sok más bűncselekményre is fény derült, de arra, amire a vallomása irányult, arra sajnos nem. Kiglics vallomása azonban mégsem mondható hamisnak, hiszen nem hazudott, olyan tényeket, és abból levont következtetéseket adott a rendőrség tudtára, amelyek igazak voltak. Nem közölt a hatósággal olyan dolgot, ami nem állt volna helyet egyenként a valóság tekintetében, de összességében mégsem értékelhető megfelelően, mivel közvetlen bizonyíték nem állt rendelkezésére, és az információknak sem járt utána teljes alaposággal.

⁷ Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009) 205. oldal

IV. Kiglics Attila vallomásának jelentősége a vádiratban és a bírósági ítéletekben

1. Kaiser Ede vádiratban foglalt figyelési tevékenysége 2000-ben és 2001-ben

A vádiratban közvetlenül nem szerepel Kiglics Attila vallomása, viszont megtalálhatóak benne azok a tények, információk, amelyek egyértelműen utalnak a vallomás közvetett szerepére. Vannak olyan momentumok, amelyeken alapuló következtetések mutatják vallomásának jelenlétét. A legelső ilyen konklúzió a bank kirablásának gondolata, és ennek érdekében végzett megfigyelések. A nyomozati szakban is ismert volt, hogy Kaiser valóban foglalkozott a bank kirablásának ötletével, és ezt társainak többször felvetette. A rabláshoz pedig szorosan hozzátartozott a terepszemle megtartása is. Kaiser a vádirat szerint nem csak 2002-ben, de előtte 2000-ben és 2001-ben is végzett figyeléseket. Az ezzel kapcsolatos rész így hangzik:

„Kaiser Ede egy év elteltével, 2001. október-novemberében ismét komolyan kezdett foglalkozni a móri Erste Bank fiók kirablásával. A tervbe ismét Kiglics Attilát kívánta bevonni, akinek a V. vádpontban írt csepeli postarablás alternatívájaként kínálta fel a móri bank kirablását. Kaiser Ede ebben az időben is végzett megfigyeléseket a móri bankfiók környékén, ez alapján valószínűsítette azt is, hogy a rablással 50-60 millió forint készpénzt tudnak majd megszerezni.”⁸

Az való igaz, hogy alternatívaként szerepelt a móri bank Csepel mellett, de arra semmilyen bizonyíték nem állt rendelkezésre, hogy a barátnővel történ szakítás után egy évre rá bármilyen terepszemlét tartott volna. Amikor a lánnyal járt, és így többet tartózkodott Móron, akkor sem a fiók volt az elsődleges cél, és mivel ez lehetőség csak később merült fel Kaiserben, így 2000-ben sem végzett alaposabb felderítést. Kaiser, a lány édesapja állítása szerint felvetette, hogy nem-e tud valamilyen megfelelő pénzforrást, de ebben az esetben sem a bankfiókra célzott elsősorban. Ennek ellenére Kiglics joggal gondolhatta azt, hogy Kaiser megfigyelhette a bank működését, hiszen a lányon keresztül, akinek ismerőse volt ott, illetve pénzüket is ott tartották, könnyen bejuthatott oda feltűnés nélkül. Mivel szóba került a rablás, ezért lehetett levonni azt a következtetést, hogy Kaiser végzett ott valamiféle megfigyelést, amíg a lánnyal járt, de arról Kiglicsnek sem lehetett tudomása, hogy egy évvel a szakítás után

⁸ Fővárosi Főügyészség, NF. 8853/2002/256-I. vádirat, 2004

valóban megfordult még ott. Ez a feltevés inkább a Kiglics vallomásából levont konklúzió, és a bűncselekményt megelőző felkészülés egy részének rekonstruálása. Hiszen attól még, hogy többször említette a rablás lehetőségét, az nem feltétlenül jelenti azt, hogy folyamatosan szemmel tartotta volna Mórt. Ha nem döntöttek a kirablása mellett, akkor felesleges energia lett volna kettő éven keresztül azzal foglalkozni, helyette inkább más célokat tűztek ki, mint az ausztriai pénzváltó kirablását. Így az összegre vonatkozó feltevés hitelessége is megkérdőjelezhető. Hiszen ahhoz, hogy ennyire biztos legyen valaki abban, hogy mekkora forgalmat bonyolít le az adott bankfiók, nagyon részletes és mélyreható szemlét kellett tartania, vagy egy olyan ismerős kellett, aki otthon mozgott a bank életében. A lánnal történt szakítás után nem maradt kapcsolata Mórral, így a második felvetés elvethető, az elsőre pedig nem állt rendelkezésre bizonyíték. Kiglics ismerhette Kaiser mozgását, így ezt is tudnia kellett volna, hogy Csepellel párhuzamosan, vagy azt követően történt-e valamilyen felkészülés azon kívül, hogy Kaiser megemlítette pár alkalommal a bankot.

Ha ennyire készült Kaiser Mórra, akkor a kérdés még mindig az, hogy miért nem követte el korábban? Ha már 2000-ben felvetette társainak, akkor adott volt a lehetőség még Csepel előtt a rablás kivitelezésére. Hajdú partnere lett volna benne és lehet, hogy Kiglics is rábólintott volna mégis erre a lehetőségre, mivel a postahivatal elleni rablásban részt vett ő is.

2. Kaiser Ede vádiratban megfogalmazott előkészülete

Ha valóban akkora pénzmennyiségről lett volna szó, mint azt a vádirat említi, az már okot adhatna arra, hogy alaposabban előkészüljenek, és hosszasan tervezzék is a rablást. Nem kevés tényezőnek kell pontosan egybevágnia, és nem kevés dolgot kell előre meghatározni, tervezni, és nem utolsó sorban beszerezni egy ekkora horderejű akcióhoz, vagyis szükséges egy jól megszervezett előkészület. A vádiratban megtalálható Kiglics vallomása alapján elinduló vonal továbbgondolása is, ami magába foglalja a rablásra történő felkészülést:

„2002. év során Kaiser Ede már nem Kiglics Attilával, hanem Hajdu Lászlóval és legalább egy további, az eljárás során ismeretlenül maradt bűntársával tervezte és készítette elő a móri Erste Bank fiókja elleni rablótámadást. A lelepleződés esélyének maximális csökkentése érdekében Kaiser Ede és Hajdu László a korábbi bűncselekményekhez használt ruházatot és fegyvert már megsemmisítette, ezért a tervezett támadáshoz újabb fegyverek beszerzésére vált szükségessé.”⁹

⁹ Fővárosi Főügyészség, NF. 8853/2002/256-I. vádirat, 2004

A vádirat szerint ez a bűncselekmény nem igényelt különösebb anyagi ráfordítást, ezért választhatták ezt a célpontot az ausztriai pénzváltó helyett. Az első fele a mondatnak valóban helytálló, hiszen egy külföldi akció megszervezésére az anyagiakat tekintve sokkal többet kell fordítani. Nem utolsó szempont a távolság sem Mór és Csepel, Kaiser lakóhelye között, ami jóval kisebb, mintha Ausztriába utaztak volna. Az előkészület további részei könnyen megoldhatóak már, gondolok itt a fegyverre, a ruhára, menekülő gépjárműre stb. Maga a terepszemle is lényegesen egyszerűbb itthon. Ez a gondolatmenet nem rosszirányú, de önmagában azonban kevés. Nem egyértelmű, hogy Kaiser az anyagiak miatt mondott volna le a pénzváltóról, ha valóban lemondott volna róla. Az anyagi helyzete rossz volt, de addig is megoldotta valahogyan a szükséges pénzforrását a bűncselekményekhez. Ha pedig a móri bankrablásból akarta volna finanszírozni az ausztriai pénzváltó kirablását, akkor nem biztos, hogy annyira feltűnően költekezett volna. Hiszen a rablás után kifizette hiteleit, újabb elegáns ruhákat vett, kokainozott.

Az előkészület további részei is hiányosak, nem teljesen alkotnak egyértelmű képet például a fegyverekkel kapcsolatos feltevések sem. A vádirat szerint Hajdú a fegyvereket egy „ismeretlenül maradt, orosz illetőségű bűntársi kapcsolatán keresztül”¹⁰ szerezte be. A már említett Hajdúnál tartott házkutatás nem hozott eredményt a fegyverek tekintetében. Nem került elő bizonyíték arra vonatkozóan, hogy Hajdú valóban megszerezte őket, és ha meg is szerezte, akkor azokkal lőttek a bankban, vagy átadta volna azt Kaisernek. A helyszínen talált hüvelyeknek nem találták meg a hozzájuk tartozó fegyvereket, pedig azzal igazolható lett volna, hogy nem Hajdú fegyverei oltottak ki nyolc életet.

A terepszemle, mint másik lényeges momentum is szerepel a vádiratban. Az előkészületnek ez a része is logikusan következik a korábbi információkból, miszerint Kaiser már 2000-ben tartott egy felderítést, és többször felemlvelte társainak a lehetséges célpontot, majd 2002-ben Hajdú Lászlóval szövetkezve, ismételten Móra ment megfigyelni a helyet. A vádirat így fogalmaz:

*„Kaiser Ede korábbi megfigyeléseik alapján megállapította, hogy csütörtöki napon, dél körüli időben a környező utcák, illetve intézmények forgalma rendkívül csekély a korábbi időpontú zárások miatt, s így ezen időszak a legmegfelelőbb a bankfiók elleni rablótámadás kivitelezéséhez.”*¹¹

Az eddigi gondolatmenetből valóban levonható az a következtetés, hogyha ennyire alaposan előkészültek a fegyvereket tekintve, akkor nem maradhatott el a rablás előtti felderítés, hiszen

¹⁰Fővárosi Főügyészség, NF. 8853/2002/256-I. vádirat, 2004

¹¹Fővárosi Főügyészség, NF. 8853/2002/256-I. Vádirat, 2004

anélkül hatalmas kockázatot vállaltak volna. Azonban nem állt rendelkezésre bizonyíték arra vonatkozóan, hogy előzetesen bármilyen szemlét tartottak volna 2002-ben. Nyilván Kiglicsnek a korábbiakból logikusan következett, hogy tartottak felkészülést a rablások előtt, de ez az információ már inkább ismételt a vallomásán alapuló, levont konklúzió. Azt nem sem lehet tudni, hogy miért pont csütörtökre tervezték a rablást, hiszen bármelyik másik napon lehettek kevesebben dél időtájban a bank területén. Mór nem akkora város, hogy ne legyen kialakult napi menete. Hétköznapiakon reggel nyolc óra tájban nyitnak a boltok, a posta, a bank, majd délben az emberek ebédelni mennek, vagy akkor intézik a különféle kötelességeiket, majd négy óra tájban vége a munkának, és hazamennek. Ha ennyire tudták, hogy a csütörtöki napon kevesebb ember mozog a városban, akkor valóban felderítést kellett végezniük, de nem csak egy alkalommal, hanem többször is. Másként miből állapították volna meg, hogy a csütörtöki napon a legkisebb a forgalom?

A harmadik személy, akinek kiléte ismeretlen maradt a rendőrség előtt, érdekes gondolatokat vet fel. Ez az ember akár lehetett volna Kiglics maga is. Annyi mindenben volt jól tájékozott, hogy ő is lehetett volna az elkövetők egyike. Első hallásra nem tűnik szembe az, hogy vallomása nagy részének nincsen konkrét alapja, csak levont következtetésekből áll. A harmadik személy egyetlen okból merült fel, méghozzá a gyilkos szerepében. Kaisert, mint az ajtóban álló elkövetőt azonosították, így más ölt meg nyolc embert. Hajdú ebben az esetben csak a fegyvereket szolgáltató bűnsegéd volt.

Az előkészületet követően természetesen a végrehajtás következett, amelynek leírása a vádiratban a legapróbb részletességgel megtalálható. A bűncselekmény rekonstruálása digitálisan megtörtént, így könnyebb elképzelni, hogy milyen sorrendben, és hogyan hajtották végre a gyilkosságot. Ez Kiglics vallomása szempontjából nem jelentős, hiszen ezt már a nyomozóhatóság a helyszínen lévő holttestek elhelyezkedéséből állította össze. Jól látható azonban, hogy ez a vallomás a vádiratban is azon a vonalon viszi tovább az ügyészséget, mint amelyiken elindította a rendőrséget. A koncepció itt sem volt hibás, hiszen ez mentén logikusan következnek egymásból a különböző lépcsőfokai a bankrablásnak, így az előkészület, és maga a végrehajtás is. Összességében valóban kialakul egy teljes kép, de ha egyesével értékeljük az adott részeket, akkor feltűnhet, hogy mégsem alkotnak egy egyértelmű történetet.

3. Kaiser Ede szándékának tárgyalása az elsőfokú ítéletben

A bíróság a vádirat alapján indítja meg eljárását, az abban foglaltak, illetve a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján hozza meg döntését, miszerint a vádlott bűnös, vagy nem bűnös. Kiglics vallomása ez esetben is szerepet játszott, hiszen a bírósági főszakaszban is az egyik támpontként szolgált, mintahogyan a vádirat esetében is. Vagyis a bíróságot is azon a koncepción vitte tovább Kiglics vallomása, mint az ügyészséget. Az elsőfokú ítéletben kiemelkedik a szándék, és az annak megfelelő, vagy abból következő lehetséges magatartás tanúsítása is. A cél ebben az esetben is az anyagi haszonszerzés volt, csak az nem érthető, hogy miért kellett még a követelés előtt nyolc embert lelőni. Az elsőfokú ítéletben a következő olvasható:

„Kétségtelen, hogy a bíróság álláspontja is az, hogy amint a csepeli Posta kirablása is példázta egy pénzintézet – legyen az Posta vagy Bank – kirablása, nem feltétlenül és szükségszerűen vonja magával az ott dolgozók megölését. A konkrét esetben a vádlott és a társa a Bankba beérve lényegében nyomban tüzelni kezdett az ott tartózkodó személyekre. Hogy ennek mi volt a konkrét kiváltó oka, azzal a bíróság jelen eljárásban nem tudott foglalkozni.”, illetve „Ugyanakkor viszont a bíróságnak a jogi megítélésnél abból kell kiindulnia, hogy Kaiser Ede a jelen ügyben elbírált valamennyi bűncselekményt anyagi haszonszerzés céljából követte el.”¹²

Kiglics Attilának ebben az esetben közvetett szerepe volt, hiszen nem erősítette, de nem is cáfolta meg azt a tényt, hogy Kaiser hajlamos-e ilyen személy elleni, erőszakos bűncselekmény elkövetésére.

Kaiser és Kiglics nem egy bűncselekményt követtek el közösen, vagyis a szándék mindkettőjükben ugyanaz volt, ami nem más, mint az anyagi haszonszerzés. Habár Kaiser erőszakosabb irányt vett, nem hanyagolta el Kiglics Attilát, és szinte egyik bűncselekmény elkövetésekor sem akarta őt hanyagolni. Kiglicsnek tudnia kellett, hogy Kaiser csak akkor használta a fegyvert, ha veszélyben érezte a zsákmányt. Nem riadt vissza az erőszaktól, de az nem vallott rá, hogy tömegeket gyilkoljon. A fegyverek nyilvánvalóan az esetleges ellenállás leküzdésére kellettek, hiszen annak önmagában már a jelenléte is félelmet kelt az emberekben. Mindegyik rablásnál tartottak maguknál valamilyen lőfegyvert, de az nem jelentette azt, hogy használni is akarták, vagy fogják majd.

¹² Fővárosi Bíróság 4.B.343/2004/43. számú ítélete, 2004

A bankba belépve az elkövetők először a biztonsági őrt lőtték le, aki valószínűleg fenyegetően lépett fel ellenük. Ezt követően az egyikük legyilkolta az összes ott tartózkodó személyt, végig járva minden helyiséget még a követelés előtt. Ez nem vallott Kaiserre, és ezt Kiglics is tudta. Minden egyes esetben a követelés történt előbb, Csepelen is lelőhettek volna bárkit, még mielőtt elkérnék a pénzt. Az ítélet nem foglalkozik azzal, hogy mi lehetett annak az oka, hogy a pénz megszerzése előtt gyilkoltak. A biztonsági őr ellenállása nem valószínű, hogy akkora hatást váltott ki, hogy mindenkit meg kellett volna ölni, és ha le is lőtték az őrt, akkor sem biztos, hogy a többi személyre is tüzet kellett volna nyitni. Nem kizárt az sem, hogy a felismerés elkerülése végett történt a gyilkosság, bár ez kevésbé valószínűsíthető, hiszen a rablást áruhában követték el.

Kaiser stílusát figyelembe véve nem volt rá jellemző a hosszas időzés a helyszínen, és ha kockázatos volt az akció, akkor távoztak onnan. Kiglics ismerte annyira Kaisert, hogy tudhatta, ha tervezte is Mór, és a körülmények is támasztottak alá némely elgondolását, Kaiser nem tesz ilyet. Nem lenne szem és fültanúja annak, ahogyan társa nyolc embert mészárol le a háta mögött, amíg ő a bankba betérni akarókat küldi el éppen. Kaisert, mint ahogyan az ítélet is fogalmaz az anyagiak hajtották, és bár használta már a fegyvert a zsákmány elvesztésének fennállása esetén, nem volt szándékában az összes személyt megölni.

4. Hajdú László szerepe az elsőfokú ítélet tükrében

Hajdú Lászlót a nyomozati szakban Kiglics nevezte meg, mint Kaiser egyik lehetséges társát Mór kapcsán. Az ő szerepe azonban sem a vádiratban, sem az első, és sem a másodfokú ítéletben nem volt tisztázott. Kezdetben elkövetőként, majd fegyvert szolgáltató csendes társként minősítették Hajdút. A tanúk Kaisert ismerték fel az ajtóban, vagyis Hajdú nem lehetett az a férfi, aki elküldte az embereket. Arra pedig nem volt semmilyen bizonyíték, hogy a bankfiókban ő lövöldözött volna. Az elsőfokú ítélet nem találta bizonyítottnak azt, hogy Hajdú fegyvereket adott volna át Kaisernek, de azt sem, hogy volt egy harmadik, ismeretlenül maradt társ is. Egyértelmű, hogy Kaiseren kívül kellett, hogy legyen még valaki a bankban, hiszen egyszerre ölni, és eltessékelni az embereket nem lehetett. Az ítélet nem cáfolja, és nem is erősíti meg, hogy Hajdúnak bármilyen köze lett volna a móri bankrabláshoz. A bizonyíték nem más volt ellene, minthogy ez időben rendelkezett egy, vagy több Skorpió típusú lőfegyverrel, amihez hasonlóval követték el a rablást. Ez mellett szólt még Kiglics szava, miszerint Hajdú Kaiserrel dolgozott.

Az egyik tény, ami alátámaszthatta Hajdú bűnösségét, az pedig, hogy 2002. április, vagy májusa tájékán lőtt a Duna parton ezzel a fegyverrel, és ezután összeszedte a hüvelyeket. Ez azért fontos, mert azokat a lövéseket akár próbálövésként is leadhatta, hogy lássa, megfelelően működik-e a fegyver. Az ítélet ezt a fajta vonalat több szempontból is megközelíti:

„Abban az esetben ugyanis, ha a szóban forgó lőfegyvert valamely bűncselekmény elkövetésénél már használta volna, úgy egyrészt szükségtelen utólagosan próbálövéseket leadni, hiszen a fegyver egyszer már bebizonyította, hogy működőképes.”, illetőleg, „Abban az esetben viszont, ha a szóban forgó fegyvert bűncselekmény elkövetéséhez szánták, úgy indokolt lehetett a lőfegyver kipróbálása és próbálövések leadása.”¹³

A kérdés itt is az lehetne, hogy melyik bűncselekmény elkövetéséhez próbálta ki a fegyvert, vagy egyáltalán bűncselekmény elkövetéséhez adott le próbálövéseket. Ha már használták az adott Skorpiót, akkor sem feltétlenül igaz az, hogy nem kell kipróbálni, hiszen bármikor feladhatja a szolgálatot, ha nincs megfelelően karbantartva. De megeshet az is, hogy nem ellenőrzik le az elkövetés előtt. Ha Kaiser és társaiból indul ki az ember, akkor alapos felkészülésük mellett ez a feltevés nem lenne helyes, ugyanakkor az ő céljuk az anyagi haszonszerzés volt, így a fegyver csak biztosítékként szolgált. A lőfegyver csak egy kiegészítő volt, amely akkor kellett, ha nem jól sülné el az akció, és a megszerzett zsákmány veszélybe lenne, de elsődlegesen nem használták soha.

Az ítélet másik lehetőségében egy újonnan beszerezett fegyvert ellenőrzött le azért, hogy lássa valóban jól működik-e. A próbálövés célja mindkettő tekintetben lényegtelen, hiszen mindegyik bűncselekmény elkövetésére irányul. Az azonban nem elhanyagolható, hogy melyik bűncselekményre. Ami nagyon lényeges a fegyverek szempontjából, és lényeges fordulat lehetett volna a nyomozás tekintetében, az a hátramaradt hüvely, illetve hüvelyek. Nyilván Hajdú összeszedte őket, hiszen a fegyvert nem legálisan tartotta, vagyis kiderülhetett volna, hogy fegyvertartási engedély nélkül van nála a Skorpió, illetve a hangtompító. A hüvelyek összegyűjtése így logikus mozzanatnak tűnt. Ebből a cselekedetéből nem következik egyből, hogy bűncselekmény elkövetése céljából próbálta ki a fent említett lőfegyvert. Később Hajdú nem adta át a hüvelyket, és a házkutatás sem hozott eredményt. Ez már okot adhatna arra, hogy azt a következtést vonja le az ember, hogy valóban egy újabb rablás elkövetése miatt adta le a lövéseket, de önmagában még ez is kevés. Hajdú tudta, hogy beazonosítható a fegyvere a hüvelyek által, és nyilván ezt nem akarta, amikor összegyűjtötte.

¹³Fővárosi Bíróság 4.B.343/2004/43. számú ítélete, 2004

Másik esetben egyik társával egy sóderbánya közelében lőttek, szintén egy Skorpió géppisztolyból. Ebben az esetben sem találták meg a hüvelyeket, csak a deszkadarab és az ajtószárny került elő, amelyre a lövéseket leadták. A szakértői vizsgálat kizárta a Mórónál használt fegyverrel az azonosságát, azonban azt nem, hogy a Duna-parton is ezt a fegyvert használta Hajdú. Lehetséges, hogy kettő fegyvert is tartott magánál. Ha a hüvelyek előkerültek volna, akkor Hajdú szerepe tisztázódhatott volna az eljárás során, és talán a Kaiser vonal is megingott volna. Hajdú azonban nem működött együtt a tekintetben, hogy a hüvelyeket, vagy a fegyvereket átadja, így az előbb felmerült lehetőség nem adatott meg sem Hajdúnak, sem Kaisernek. Kiglicsnek talán lehetett némi fogalma arról, hogy Kaiser, vagy Hajdú milyen fegyverekkel rendelkezik. Hajdú Skorpióját maga is látta, vagyis talán felismerhette volna, ha Hajdú előadja a szóban forgó fegyvert. Hajdú szerepe, mint látható kétes az ügy szempontjából, hiszen semmi sem támasztotta alá azt, hogy ő szolgáltatott fegyvert Kaisernek. Így felmerülhet a gyanú, hogy Kiglics valóban csak a fejében összeállt gondolatmenetet ismerte meg mind a nyomozóhatóság, az ügyészség, és a bíróság is.

Összegezve elmondható, hogy Hajdú bűnössége csak a fegyverek szolgáltatásában merülhetett ki. Ezt a tényt alátámasztja Hajdú alibije is. Hajdú egy ikerházban lakott, amelynek rá eső részét el akarta adni, és volt is rá jelentkező, méghozzá a szomszédjai. A szomszédok egy barátot kértek fel, hogy érdeklődjék meg mennyit kér a lakásáért Hajdú. A barát felhívta az idegenlégióst, aki meghívta őt a házába. Körbevezette, majd megegyeztek, hogy másnap telefonon egyeztetnek a végleges döntésről. A házat 2000. május. 8-án tekintették meg, vagyis a telefonhívásnak május 9-én kellett történnie. A gond az volt, hogy az álvő mobiltelefonjának híváslistája nem mutatta ki, hogy a rablás napján beszélt volna Hajdúval, így az alibi meginogni látszott. Később kiderült, hogy a vevő nem a mobiltelefonjáról, hanem a vonalas telefonról hívta vissza Hajdút, méghozzá 2002. május 9-én déltájban, amikor Mórón kettő személy éppen a bankot rabolta ki. Így korlátozódik Hajdú szerepe valóban csak a fegyverek szolgáltatására, amire bizonyíték nem áll rendelkezésre. Ebből kiindulva Kiglicsnek az a kijelentése, hogy csak Hajdúval követhette el Kaiser a bűncselekményt, hiteltelennek látszik, de nem tudott megnevezni más személyt, akivel Kaiser ott lehetett volna Mórón.

5. Kaiser Ede másodfokú ítéletben meghatározott figyelése, és a bűncselekmény tervezése

Az a tény, hogy Kaiser tervezte a rablást a legerősebb momentumnak bizonyult ellen, és nem csak a vádiratban, de a másodfokú ítéletben is kiemelt szerepet kapott. Az pedig, hogy ezt ő nem is tagadta, teljes mértékben ellene fordította az eljárást. A tervezésre utaló információ ebben az esetben is megtalálható, a másodfokú ítéletben így hangzik:

„ A III. r. vádlott részletes, életszerű és meggyőző vallomása szerinti vádlott-társai hetekig figyelték, előkészítették az egyes bűncselekmények végrehajtását, figyelemmel kísérték az érintett mozgását, a potenciális sértettek szokásait, és álcázásokat hajtottak végre. Pontosan megtervezték a bűncselekmény végrehajtásának időpontját, amelyet aztán be is tartottak. Az előkészítések során gyakran alternatív terveket is felállítottak.”¹⁴

A vallomásnak ez a része bizonyítja azt, hogy Kaiser és társai minden egyes rablást mélyrehatóan és gondosan terveztek meg, és egyes esetekben az alternatíva lehetősége is felmerült. Vagyis, ha voltak másodlagos tervek az eredeti akció mellett, akkor azokra is egyértelműen fel kellett készülniük. Az előkészület ebben az esetben is nagy energia-befektetést igényelhetett.

A móri bankrablást 2002. május 9-én követték el. Az ausztriai pénzváltó sérelmére Kaiserék 2002. május 11-én, a Csepel 2. számú Postahivatal elleni rablást 2001. novemberben hajtották végre. A móri bank a Postahivatal alternatívájaként merült fel, de semmi sem utalt arra, hogy ott Kaiser bármilyen felderítést végzett, tehát Móra ekkor nem készült fel, csak megemlítette azt társainak. Az érdeklődése a Postahivatalt követően is inkább fordult Ausztria felé, amit Kaiser szintén felvetett Kiglicsnek, tehát Kiglics tudott egy újabb rablás tervéről, de azt nem vette számításba vallomásának megtételekor.

A két bűncselekmény között összesen kettő nap telt el, vagyis ahhoz, hogy mindkettőt sikeresen hajtsák végre, ahhoz nagyon alapos szemlét kellett végeznie mindkét helyen. Kaiser Móron elméletileg megfigyelte a bank működését, a forgalmát, az emberek mozgását. Valószínűleg Ausztriában is megtette ugyanezt, hiszen ott is tudnia kellett, hogy mikor vannak kevesen a pénzváltó környékén, milyen időpont alkalmas a cselekmény elkövetésére. Egyszerre két helyen nyilván nem lehetett, viszont ha jobban belegondol az ember, ez a probléma könnyen kiküszöbölhető úgy, hogy társaival megosztotta a munkát, és egyvalaki figyelte Mórt, egyvalaki pedig az ausztriai pénzváltót. Kaiser Hajdúval követte el a mindkét bűncselekményt, a feltételezések szerint Mórt is. Mindegyik esetben Kiglics lett volna a

¹⁴ Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 564/2005/37. számú ítélete, 2005

harmadik személy, de ő sem az ausztriai pénzváltó kirablásában, sem Mór felvetésénél nem működött közre. Kaiser nem dolgozott ebben az időben mással, csak ezzel a két emberrel, akik közül egy mindig visszalépett, tehát csak egy maradt. Hajdú szerepe lekorlátozódott. Az elsőfokú ítéletben ő csak a fegyverekért volt felelős, és Kaiser egy harmadik ismeretlenül maradt társával követte el a rablást. Ha viszont Hajdú csak a fegyverek tekintetében vette ki a részét, akkor Kaisernek, vagy az ismeretlen társának kellett terepszemlét tartania. A bizonyos harmadik, ismeretlen személy kiléte nem bizonyítható, ahogy az sem, hogy volt-e egyáltalán harmadik személy. Ez egy ördögi kör, amiből nehezen meghatározható, hogy ki hol volt, hány személy tartott megfigyelést, hol tartották a felderítéseket, ha igen, akkor hol, ha hol, akkor pedig ki?

A korábbi feltevések szerint Kaiser nem követhette el az ausztriai pénzváltó kirablását. Bizonyítást nyert azonban, hogy Kaiser Hajdúval végrehajtotta a pénzváltó elleni rablást, beismerő vallomást tett erre vonatkozóan. A tervezése a pénzváltóra terjedt ki, Mór itt is egy alternatívaként szerepelhetett volna, hiszen logikusan végig gondolva egy külföldi bűncselekmény elkövetése nem lehet második terv, ahhoz nagyobb kockázatot kell vállalni. Összegezve nehezen elképzelhető az, hogy egyszerre tervezett kettő, ekkora horderejű rablást távol a lakhelyétől. Az addig elkövetett bűncselekmények szinte mind Budapest környékén, vagy a városban történtek, amelyek kevesebb felkészülést igényeltek. Kiglicsnek tudnia kellett, hogy miként készültek elő, pontosan mire mennyi időt fordítottak, hiszen az együtt elkövetett rablásoknál ő is részt vett az előkészületekben. A vallomása hiányos ebből a szempontból, mert általánosságban beszélt, és nem részletezte, hogy a különböző rablásoknál hogyan zajlottak az előkészületek, valamint arról sem tett említést, hogy Kaiser milyen mélységekben tervezte Mórt.

6. A másodfokú ítélet indoklása Kaiser Ede személyét, mint elkövetőt illetően

Az ítélet megfelelő részletességgel, és hosszasan támasztja alá azt a tényt, hogy Kaiser Ede volt az egyik móri elkövető. A Fővárosi Bíróság ítéletben olvasható:

„A mérlegelő tevékenység során azt a módszert követi, hogy az ügyben kihallgatott valamennyi személynek nyomozati és tárgyalási vallomásának lényegét idézi. Terjedelmesen elemzi Kiglics Attila III. r. vádlottnak e cselekménnyel kapcsolatos vallomásait, amely elsősorban az I. r. vádlottnak a móri bank kirablásával kapcsolatos felvetése, a helyismerettel

kapcsolatos közlése, valamint a cselekményt követően a vádlott-társnak a korábbi ismeretekből levont következtetéseire vonatkozik.”¹⁵

Kiglics vallomását változatlanul fenntartotta, vagyis a már felvetett kérdéses részei a vallomásának a másodfokú bíróságot is ugyanazon a koncepció mentén vezette tovább, mint a rendőrséget, az ügyészséget, és az elsőfokú bíróságot. Ebben az esetben is ugyanazokra a momentumokra történt a hivatkozás. A barátnő szerepe, a tervezés, és a figyelési tevékenység mind olvashatóak a végleges döntés esetében is. Ezen kívül megtalálhatóak a Kiglics vallomását alátámasztó többi vallomásra, illetve felismerésre bemutatásra történő utalás is. Ezek a közvetlen bizonyítékok majdnem teljes mértékben igazolták a vallomásból levont következtetéseket. A Kaisert támogató tanúk szavahihetőségét a bíróság megkérdőjelezte, ezért az általuk közölt tények nem nyertek bizonyító erőt. Az eddig követett logikus gondolatmenet itt is helytállónak bizonyult. Egymásból következnek az események, és ha jobban belegondol az ember, akkor valóban úgy tűnhet, hogy Kaiser Ede volt az egyik móri elkövető.

Kaiser ügyvédje több olyan tényezőt vett fel, amelyek ellene szóltak Kaiser bűnösségének. Az első ilyen lényeges érvelése az időre vonatkozott: mit csináltak közel harminc percig az elkövetők a bankban? Logikusnak tűnhet erre a kérdésre az a válasz, hogy nagy volt a forgalom az utcán, sokan jártak arra abban az időben. Kaiser elméletileg alaposan megfigyelte a bankot, és nem véletlenül esett a választása a csütörtöki napra sem. Akkor volt a legkisebb forgalom ott, tehát tudniuk kellett, hogy adott napon mennyien tartózkodnak majd a közelben. Ami nem volt jellemző Kaiser elkövetési stílusára, az a várakozás. Minden egyes rablás esetén gyorsan távoztak a helyszínről, és ha nem sikerült rövid idő alatt teljesíteni a kitűzött feladatot, elmenekültek onnan. Mőron az elkövetők fél órát töltöttek a bankban. Az ott lévő személyek meggyilkolása nem vett igénybe többet tíz percnél. Az elkövetők ezután a pénzzel együtt csak voltak, illetve egyikük az ajtóban figyelte, hogy mikor távozhatnak onnan. Ha valóban alapos figyelmet végeztek volna, akkor ez nem történhet meg. A kamerát lefűjták, a számítógépes modemet az elkövetők széttaposták, ami szintén nem vallott Kaiserre.

További kérdés volt, hogy miért csak ilyen kevés összeggel távoztak. Kaiser a vádiratban 50-60 milliós forgalmat figyelt meg, ahhoz képes az elkövetők közel 7.400.000 Ft-ot vittek el, és a lényegesebb összeget a páncélban hagyták. Lelőttek mindenkit, még hozzá azelőtt, hogy a jelentősebb pénzhez hozzájutottak volna. Kaiser, ha valóban végzett bárminemű megfigyelést,

¹⁵ Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 564/2005/37. számú ítélete 2005

akkor tudnia kellett, hogy a trezorba található még pénz. Az ítélet ezt a következőképpen támasztja alá:

„Kaiser Edének és társának arról azonban nem volt tudomása, hogy a trezor elektromos számmzárral nem volt a cselekmény időpontjában bezárva, ellenkezőleg csupán látták a zárszerkezetet és tisztában voltak azzal, hogy annak kinyitása rendkívül időigényes, ezért meg sem kísérelték annak felnyitását.”¹⁶

A bankban nagyon sok időt töltöttek el, vagyis lett volna lehetőség a trezor ellenőrzésére is. Az ítéletben említettek szerint a páncél nem volt bezárva az elektromos zárral, tehát kivehették volna belőle a pénzt. Ezen kívül, ha az elkövetők egyáltalán tisztában voltak azzal, hogy számmzáras a páncélszekrény, akkor miért ölték meg azt a személyt azelőtt, hogy kinyitatták volna vele. Kaiser valószínűleg nem hagyta volna ott a trezorban található összeget, hanem vitte volna magával, ha a korábbi bűncselekményeiből indul ki az ember. Ha pedig tudta, hogy számmzáras a trezor, akkor nem biztos, hogy belevágott volna ebbe az akcióba. Szerette a gyors végrehajtást, minél kevesebb időt a helyszínen tölteni. A felvetett tényeket összegezve elmondható, hogy a móri elkövetők módszere nem hasonlítható össze Kaiser elkövetési stílusával. Nehezen elképzelhető, hogy Kaiser minden addigi szabályát feldobva követte volna el a bankrablást. Kiglicsnek nagyon sok mindent tudnia kellett volna, amit a hatóságokkal nem közölt, holott kötelessége lett volna. Szinte biztos volt benne, hogy egykori társai voltak ott Móron, de abba nem gondolt bele, hogy az általa elmondottak csak egyfajta koncepció lehetőségét adják, és nem tudja semmilyen közvetlen bizonyítékkal alátámasztani.

¹⁶ Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 564/2005/37. számú ítélete, 2005

V. Az eljárásban résztvevő többi tanú vallomása, mint megerősítő bizonyíték

1. A helyszínen lévő tanúk meghatározó szerepe a nyomozati szakban

Amikor a bűncselekményt elkövették, a helyszínen nem egy tanú tartózkodott, illetve nem egy tanú beszélt magával az ajtóban álló elkövetővel. Az egyik legkiemelkedőbb ezek a tanúk közül is az a férfi, aki felfedezte magát a gyilkosságot. Ő volt az, aki értesítette a rendőrséget, miután észrevette, hogy a bank oldalsó ablakán golyó ütötte lyukak vannak, és feltűnően nagy a csend odabent. Mindezek előtt beszélt az egyik elkövetővel, amikor is lányához és vejéhez akart bemenni a bankba egy kevés pénzt kérni tőlük, és később követte a két férfit egy ideig. Vagyis közvetlen közélről láthatta, és hallhatta őket. Ő az egyetlen, aki mindkettő személlyel találkozott. Elmondása szerint mindkét elkövető 25-30 év körüli fiatalember, az egyik 185-190 cm, a másik pedig csak 165-170 cm magas volt, és egy táskával távoztak a fiókból. Ezen kívül az egyik biztonsági őrnek öltözött, a másik kopottas farmert viselt. A tanú nem tudta megmondani, hogy a korábban látott biztonsági őr megegyezett-e a távozó őrral. Ami lényeges az ő szempontjából, hogy a vallomástétel alatt, és még utána is nagyon felzaklatott állapotban volt, hiszen nem csak a lányát, de a vejét is elvesztette. Biztos, hogy nagy sokk lehetett számára az, hogy az elkövetővel beszélt, majd követte őket, és testközelben látta a lánya gyilkosait. Felesége hasonló módon nyilatkozott, ő a bank előtt egy 25-30 év körüli férfit látott cigarettázni, a férfit testesnek, kigyúrtnak, és szőkésbarna hajúnak írta le.

A másik lényeges tanú, aki nem csak beszélt, de érintkezett is az elkövetővel, ugyanis egy átutalási megbízást adott át neki. Az elkövető azt elvette, és a megfelelő ládába bele is dobta. Ő szintén 180-190 cm magasnak írta le a férfit, aki vékony testalkatú, fehérbőrű volt, vékony karokkal, és nőies jelleggel rendelkezett, hosszúka és szikár arca volt, sapkát és bajuszt nem viselt, biztonsági őr ruha volt rajta, valamint nyugodtnak tűnt, és szép, „dunántúli akcentussal” beszélt. A következő tanú, aki szintén beszélt az ajtóban álló férfival, már egy 30-35 éves, 180 cm magas személyt írt le, akinek vörös-szőke haja, és németes megjelenése volt, valamint nyugodtnak és feltűnően udvariasnak bizonyult. Volt olyan tanú is, aki sapka nélkül látta az elkövetőt, de a többi szempont lényegében megegyezett. A következő tanú ismételtén beszélt az ajtóban álló személlyel, ő is 180-185 cm magasnak írta le, átlagosnál erősebb testalkatúnak, a hangját furcsának nevezte, mivel a férfi szerinte orrhangon beszélt.

Összesen hét tanú találkozott és beszélt az elkövetővel, akik egy fiatalembert véltek felismerni. A kor az majdnem minden tanúnál egyhangú volt, a magasságban sem voltak

jelentősebb eltérések, illetve az öltözékben is egyetértettek. Az megállapítható volt, hogy egy fiatal, magas, biztonsági őrnek öltözött személy állt az ajtóban. A hangját illetően már voltak bizonytalanságok, egyesek nagyon nyugodtnak és udvariasnak írták le, ami furcsa, hiszen pont az ellenkezőjét kellett volna tanúsítania egy ilyen esemény kapcsán. Az egyik tanú megemlíti, hogy megköszönte a férfi, amiért átadta az átutalást, holott ennek pont fordítva kellett volna történnie. A sapka viselésében is voltak eltérések, ami nem meglepő, hiszen a nehezebb felismerhetőség szempontjából váltogathatta az elkövető a sapkáját. Az eddig elhangzottak alapján, akár lehetett volna Kaiser Ede is a fent említett személy, de voltak olyan fontos momentumok, amelyek nem az ő személyének jelenlétét támasztották alá. Az egyik lényeges szempont, hogy voltak többen is, akik egy szőkésbarna, valamint németes megjelenésű személyt véltek látni, illetve a leírtak szerint egy erősebb testalkatú férfiról volt szó. Kaiser Ede barna hajú, és ha őt veszi figyelembe az ember, nem vallott rá az erősebb testalkat. Arra sincs információ, hogy bármilyen sportot űzött volna, vagy esetleg konditerembe járt volna erősíteni. Ami kitűnik még, az a dohányzásra tett célzás. A rendőrséget értesítő férfi és felesége láttak egy biztonsági ört cigarettázni, akikről nem tudták megmondani, hogy az eredeti őr volt-e, vagy esetleg más személy. Kicsit abszurd, hogy az elkövető kiment rágyújtani, de annak érdekében, hogy felmérje a forgalmat, elképzelhető. Kaiser Ede állítása szerint nem dohányzott, egészséges életet élt ilyen szempontból, és az eredeti biztonsági őr sem volt dohányos.

Ezek a tanúk szavahihetősége abban merült ki, hogy egy magas férfi volt az ajtóban, aki biztonsági őrnek öltözött, és hol viselt sapkát, hol nem. A hangját és a haját tekintve voltak különbségek, hiszen akár parókát is felvehetett, és a hangját is változtathatta, hogy később egy esetleges felismertetés céljából ne legyen megnevezhető. Vallomásukat leginkább a felismerésre bemutatások támasztották alá a nyomozati szakban, hiszen azok megelőzték Kiglics vallomását. Kiglics vallomása nélkül a tanúk mondandója alapján bárki elkövethette volna a móri bankrablást, akár Horvát Szilárd és Farkas Róbert is. Kiglics vallomása alátámasztó jellegű volt olyan tekintetben, hogy egy meghatározott személyt adott a rendőrség kezére, aki többé-kevésbé hasonlított a tanúk által leírt férfira, és később fel is ismerték Kaisert többen az eléjük tárt tablóról, vagy a detektívtükör mögött álló személyek közül.

2. A helyszínen jelen lévő tanúk vallomása az elsőfokú ítéletben

A bíróságon tett, és a nyomozati szakban megismert vallomások között nem kevés idő telt el. Az ember memóriája tompul, és nem hogy évekre visszamenőleg alig emlékszik, sokszor még hónapok után is homályosak tudnak lenni bizonyos emlékek. A legtöbb tanú az elsőfokú bíróság előtt is fenntartotta vallomását, hol megerősítve azt, hol pedig kicsit bizonytalanabban előadva. Az értesítő apuka kezdetben nem hogy a bíróságon, de a rendőrségen sem akart vallomást tenni, akkora trauma érte őt. Ráadásul az egyik újságban is megjelent, mint egyik központi tanú, ami még inkább zavarta őt. A bíróságon ennek ellenére vallomás tett, fenntartotta a nyomozati szakban vallottakat kiegészítve a következőkkel:

„A Bank bejáratától jobb kéz felé ment, majd amikor visszafordult látta, hogy a bank bejáratí ajtaja kinyílik és onnan táskát dobnak ki, majd ismerete szerint Kaiser Ede volt az, aki kilépett először.”, illetve „A tanú elmondása szerint látta azt is, hogy Kaiser Ede a jobb kezével zárta be az ajtót és zsebre tette azt a kulcsot, amivel bezárt.”¹⁷

Ebben az esetben már konkrétan Kaiser Edét nevesíti meg a tanú. Itt már, mint elkövetőt tartja számon, és fel sem merült benne kétely arra vonatkozóan, hogy esetleg mást látott távozni a bankból. Arra is utalt, hogy látta, amint Kaiser Ede jobb kézzel zárja be az ajtót. Kaiser Ede azonban balkezes, ami persze nem zárja ki, hogy jobb kézzel zárjon be egy ajtót. Ez kevésbé valószínűsíthető, hiszen akkor az ügyetlen kezét használta volna, amivel is időt veszítettek a helyszínen. És akkor, amikor már kint voltak a bankon kívül, minden perc időzés kockázatos lehetett számukra. Ez esetben mondható az is, hogy a tanú zaklatottsága és gyásza miatt mindenképpen fel akart ismerni valakit, hiszen Horváth Szilárdot is megnevezte első alkalommal, majd később Kaiserre esett a választása. Persze, attól még lehet az ő szavára is bizonyító erő, de bizonytalansága nem egy esetben mutatkozik meg, így megkérdőjelezhető a bizonyossága is.

Az átutalást leadó tanú is fenntartotta vallomását, azon nem változtatott. A bíróság előtt elmondta, hogy akit látott, 15 cm-rel volt magasabb nála, annyival, hogy pont kellemetlen volt felnézni rá. Kaiser Ede 178 cm magasságú, míg az említett tanú csak 170 cm körül volt, így az eltérés nem annyira jelentős, vagyis lehet, hogy ha felnézett volna Kaiserre, akkor nem érezte volna magát kellemetlenül, de ez a fajta szembesítés sajnos nem történt meg. Ebből pedig könnyen megállapítható lehetett volna, hogy Kaiserre nézett-e fel az adott tanú, vagy sem. Azt is elmondta, hogy a férfi nagyon elegáns volt, bár nyakkendőt nem viselt, és sapka sem volt rajta, pont ezért tudta megfigyelni a frizuráját. A nyomozati szakban elmondottak szerint feltűnően hosszabb haja volt, amely inkább tűnt parókának, ami természetesen nem

¹⁷ Fővárosi Bíróság 4.B.343/2004/43. számú ítélete, 2004

kizárt. Felvetődhet Kaiser hiúsága, miszerint sokat adott magára, és élre vasalt nadrágban járt majdnem mindig, mivel egy biztonsági őrnek kötelező ez a fajta öltözet, ezért ilyen szempontból ez nem minősül bizonyító erőnek.

A harmadik tanú sem változtatott vallomásán. Ő volt az, aki egy németes megjelenésű személyt írt le. A magasság ebben az esetben is meghatározó volt, hiszen azt állította, hogy nála nem sokkal, de valamivel magasabb volt az elkövető, pontosan 180 cm körüli magasságot említett. Ő is 170 cm körüli, és Kaiser 178 cm, vagyis nem sokkal magasabb, mint a tanú. Egy egymáshoz való összemérés itt is sok mindent eldönthetett volna, hiszen meghatározható lehetett volna, hogy milyen magasságban éri fel Kaisert az adott tanú, és emlékei szerint az ajtóban álló férfival is így beszélt-e. A többi tanú is változatlanul fenntartotta azt, amit a nyomozóhatóságnak mondott. A tárgyaláson a tanúk szemtől szemben állhattak Kaiser Edével és Hajdú Lászlóval. Bár a legtöbbjük nem emlékezett teljes egészében az ajtóban álló férfi arcára, mégis megismerték Kaisert. A bíróságon ők is már elkövetőkként néztek rá, ami nem meglepő, mivel mégis csak a vádlottak padján ült. Az elmondásuk alapján a személyleírás többé-kevésbé itt is megegyezett, leszámítva a szőke haját és az erősebb testalkatot, de a paróka viselése megeshet egy bankrablás során, és ez megtéveszthette a tanúkat és a hatóságokat is. Voltak hiányosságok a tanúkban, senki sem emlékezett a szeme színére, pedig többjükre is lenézett, és volt, aki fel is nézett az elkövetőre, az arcának vonásait is megfigyelhették volna, ami szintén jellegzetes egy emberen, de nem történt meg. Egyikük sem gondolta volna, hogy miközben az ajtóban álló személy nyugodtan beszélget velük, addig a bankban éppen embereket öltek.

A bírósági szakban Kiglics Attila vallomása alapján állt Kaiser Ede a pulpitus előtt. A felismerésre bemutatások alkalmával is ő általa választották ki Kaisert a tanúk, mivel ő jutatta Kaisert a detektívtükör mögé. A nyomozati szakban valóban bárkire elmondható volt a móri elkövető szerepe, azonban a bírósági szakban, mivel volt egy kiindulása alap, már Kaiser volt az elkövető a tanúk szemében. Ebből is látszik, hogy Kiglics vallomása a tanúkat közvetetten befolyásolta, hiszen egy konkrét személyt állított eléjük, aki hasonlított bizonyos pontokban az általuk ismert férfira. Amelyekben nem, azokat pedig valamilyen okkal meg lehet magyarázni, mint a haj színét, vagy a beszédet illetően.

3. A móri barátnő édesapjának alátámasztó vallomása

Az egyik leglényegesebb kötődési pont Mórhoz Kaiser akkori barátnője volt. Ő és édesapja is vallomást tettek a nyomozati és a bírói szakban is. A lány édesapja elmondta, hogy Kaiser megkérdezte tőle, nem-e tud valakit, vagy esetleg valamilyen üzletet, akit, vagy amit le lehetne húzni. Állítása szerint Kaiser több célpontról is beszélt neki, amely arra utalt, hogy Kaiser valóban végzett valamilyen terepszemlét a városban, de ezek között nem szerepelt a bank. Később Kaiser közölte, hogy ez a város „szar”¹⁸, mivel nem talált semmit. Ezt megelőzően azonban még Mórra akart költözni egy hónapra. Nyilván ezekből az információkból levonható az a következtetés, hogy Kaiser akart valamilyen rablást szervezni Móron, kezdetben szimpatizált a várossal. Ha alaposabb terepszemlét akart volna tartani, akkor Mórra telepszik, kivett volna egy szobát, vagy akár az albérlet is felmerült nála, csak azért, hogy megfigyelhesse a várost. Ebből logikusan következne, hogy ha valóban ő követte volna el a bankfiók elleni rablást, akkor egy időre megtelepszik ott, de ez nagyon kockázatos lett volna, hiszen bármikor összefuthatott volna a lánnyal, vagy az édesapjával. Nem volt bizonyított tény, hogy 2002-ben Kaiser szobát, vagy lakást bérelt volna a városban. A nyomozati szakban az apa szerint arra a kérdésre, hogyan képzelte a rablásokat, Kaiser így válaszolt: „Ők 5 perc alatt kinyírnak mindenkit és megszerzik a pénzt.”¹⁹ Nem kizárt ez a fajta válasza Kaisernek, hiszen az akcióknál megesett, hogy bántalmazták az alkalmazottakat, de nem öltek. Inkább tűnt ez a kijelentés az apa előtti nagyzolásnak, mint valódi mögöttes tartalommal bíró ténynek.

A bírósági szakban már az olvasható, hogy Kaiser Ede konkrét bűncselekmény elkövetéséről nem beszélt neki, ami valóban igaz, hiszen csak boncolgatta Kaiser az adott lehetőségeket. Arra az állításra sem emlékezett pontosan, hogy Kaiser azt mondta neki, hogy 5 perc alatt kinyír mindenkit. A lánynak Kaiser 2000-ben udvarolt, Mór 2002-ben volt, a tárgyalás pedig 2004-ben. Három - négy év nagyon hosszú idő, így az apa emlékei alaposan megkophattak, ami életszerű, hiszen ennyi idő alatt általában a beszélgetései nagy részét az ember elfelejti, nem emlékszik szó szerint vissza a mondottakra. Az apuka is ebbe a csapdába esett, már nem emlékezett pontosan, hogy miről beszélgettek. Nem mellőzhető az a tény sem, hogy korábban alkoholistá volt. A rendőrségi vallomását állítólag ittasan tette meg, amit a bíróságon már tagadott, és azt mondta, hogy tíz éve tiszta. Az apa szavahihetősége megkérdőjelezhető lenne,

¹⁸ Fővárosi Bíróság 4.B.343/2004/43. számú ítélete, 2004

¹⁹ Fővárosi Bíróság 4.B.343/2004/43. számú ítélete, 2004

de Kaiser sem tagadta, hogy tervezte a móri bankrablást, azt azonban igen, hogy bármilyen bűncselekmény elkövetéséről, vagy lehetséges célpontokról beszélt volna a lány édesapjával. A lány vallomása nem olyan jelentőségű, mint az édesapjáé. Neki a személye volt fontos, hiszen ő kötötte Kaisert elsősorban Mórhoz, általa ismerte meg a várost. A lány elmondta, hogy számára nem derült ki, hogy Kaiser miből él, nem is nagyon érdekelte őt. A lány tudta, hogy Kaiser többször beszélgetett apjával, de a témájukat nem ismerte. Ami lényeges a vallomása szempontjából, miszerint elmondása alapján apjának élénk a fantáziája, és kicsit zavart is, azt nem tudta megmagyarázni, hogy ez alatt mit ért. Egyrészt gondolhatott az alkoholra, illetve eredhetett ez az apja személyiségéből is. Mindenképpen látható, hogy az édesapa vallomása valóban zavart volt egy kicsit, de az nem kizárt, hogy Kaiser említett neki pár lehetséges célt. Nem valószínű, hogy egy vadidegen embernek felfedi életét, amivel akár lebukását is kockáztathatta volna, hiszen ha megvalósít egyet is a neki említett rablásokból, lett volna egy ember, aki tudhatta volna, hogy ő követhette el az adott bűncselekményt. Az apa vallomása részben alátámasztotta Kiglics vallomását, hiszen tervezésről, és lehetséges költözésről beszélt, ami jele lehetett annak, hogy készül valamivel Kaiser. Látható az, hogy a lány nem tudott semmit ezekről a beszélgetésekről. Arra egyáltalán nincsen információ, hogy a lánnyal járt-e a bankban Kaiser, vagyis belülről megfigyelhette-e a működését a fióknak. Kiglics ezt nem tudta, vagy nem tudhatta, de mindenképpen jelentős tény lehetett volna. Persze ez sem lett volna önmagában elég, de nagyobb súllyal bírt volna, mint a móri barátnő önmagában. Kiglics egyszer sem kérdezett rá, vagy csak nem említette, hogy honnan van információja a bankról Kaisernek. Ha ezt megteszi, akkor kiderült volna, hogy a lánnyal tartó kapcsolat alatt Kaiser végzett-e valamiféle felderítést, vagy csak egy kósza ötletnek bizonyult, és ha bele mentek volna társai, akkor azután látott volna neki a rablás tervezésének, vagy kész tervvel állt volna elő.

4. Kaiser Ede alibijét igazoló tanúk vallomásának ellentmondásai

Meglepő, de Kaiser Edének volt alibije a móri bankrablás idejére. Egyik korábbi barátnője, akivel két évig voltak együtt igazolta Kaisert. Nem csak a lány, de annak szülei is kiálltak mellette. Mindhárom személy vallomást tett a nyomozati és a bírósági szakban is. 2002. május 9-én még együtt jártak, és azt a napot is együtt töltötték, csak május 21-én szakítottak. A lány elmondása szerint aznap nem ment iskolába, és az egész napot együtt töltötték, a lány pedig egész héten otthon volt. Azon a napon 9-10 óra tájban keltek fel, majd 13-14 óra körül

vasaltatni mentek, délben otthon ebédeltek, a lány krumplistésztát főzött. Ezt a vallomását mindkét szakban fenntartotta. Az első ellentmondás ott adódott, hogy az igazolásai szerint csak 9-én maradt odahaza, a többi napon részt vett a tanításokon. A következő gond, ami fontos volt, hogy miért csak három hónap után jelentkezett Kaiser alibijével? A harmadik pedig a telefonja, amely ezen a napon többször is fellépett a csepeli átjátszótoronyra.

Ezek a hiányosságok okot adhattak arra, hogy a hatóság azt a következtetést vonja le, miszerint a lány hamisan tanúzik, hiszen túl sok ellentmondás merült fel a vallomása kapcsán. Másik oldalról megközelítve a dolgot, ezekre a kérdésekre adott válaszai nem feltétlenül abszurdak. Az igazolás tekintetében rosszul emlékezett, ami előfordulhat, mivel nem minden napra, vagy hétre emlékszik az ember. Arra, hogy miért csak három hónap után tett vallomást, annyi választ adott, hogy akkor jött rá, hogy szereti még Kaisert, és visszaemlékezett, hogy azt a napot együtt töltötték. A harmadik kétely esetében 9-én este Kaisernél aludt Csepelen, és Kaiser 10-én hajnalban elutazott, de a lakáskulcsot a lánynak adta. Nem olyan elképzelhetetlen egyik válasz sem. A lány azonban naplót vezetett, amiből szintén sok kérdéses dolog származik. Ha valóban mindent lejegyzetelt, akkor miért nem tudta az igazolások pontosságát? Másfelől, ugyanakkor ebből derült ki, hogy azt a napot együtt töltötték, és az is, hogy mikor szakítottak. A lány a gyilkosságról a rádióból értesült, amit Kaiser kocsijában hallgatott aznap.

A szülők tekintetében még nagyobb bizonytalanság adódott. Ők ugyanis teljesen belekeveredtek abba, hogy aznap pontosan mit csináltak. Két fajta verzió volt: az egyik szerint horgászni voltak, a másik pedig, hogy dolgoztak. Az első verzió szerint horgásztak, és az anya hazatelefonált, mert volt egy olyan sejtése, hogy a lánya nem ment iskolába Kaiser miatt. Előbb indultak hazafelé, majd hazaértek 12-13 óra tájban, és ott találták Kaisert a lánnyal. Az apa nagyon kiborult, mert nem tudott a lány kimaradásáról, és ráadásul Kaiser a nappaliban evett, ami náluk nem volt szokás. Ezt követően az apa bement a szobájába, és nem tudta, mikor mentek el Kaiserék. Arra mindketten emlékeztek, hogy Kaiser éppen krumplistésztát evett.

Mivel a számlatömb és a híváslista alapján bebizonyosodott, hogy az apa műhelyében dolgoztak, ezért felmerült a gyanú, hogy a család valóban hamisan tanúzott, mivel túlságosan sok volt a bizonytalanság, és mindhárman csak azt hangsúlyozták ki, hogy 12-13 óra körül mindenki otthon volt - Kaisert is beleértve -, és krumplistésztát ebédelt éppen. Logikus következtetés a hamis tanúzás, amit alátámaszt az is, hogy csak három hónap után jelentek meg a rendőrségen. Ezen kívül, ha arra sem tudtak visszaemlékezni, hogy aznap dolgoztak, vagy horgásztak, akkor hogyan tudnának arra választ adni, hogy mit evett, és mikor Kaiser a

nappalijukban? A lányuk sem volt teljesen biztos az elmondottakban. A másik oldalát nézve nem kizárt a szülők vallomásának igazsága sem. Ha az ember eltervez valamit, és nem valósítja meg, hanem helyette a napi rutinját végzi, akkor könnyen megkeveredhet. Ebben az esetben ők nem tudták pontosan, hogy délelőtt mit csináltak, de a délutáni tevékenységre, amit már otthon végeztek emlékeztek. Az anyukát igazolta, hogy hívta a lakásukat, és beszélt a lányával, ami alátámasztotta azt, hogy a lány odahaza tartózkodott délelőtt. A veszekedés által, ami nem egy hétköznapi helyzet miatt adódott, könnyebb a visszaemlékezés. Az apuka arra ért haza, hogy a lány egy férfi miatt nem ment iskolába, és ráadásul az ő házában minden szabályt felrúgva éppen a nappaliban krumplisztétát ebédelt.

A másik ok a segítőkészség, ami okot adhat erre a viselkedésre. Gyakran fordul elő, hogy azok a tanúk, akik valóban igazat mondanak, belekeverednek mondanivalójukba, mert annyira emlékezni akarnak. A család kedvelte Kaisert, a lány pedig szerette őt. Talán ők sem gondolták volna, hogy Kaisert az egyik móri elkövetőnek fogják megbélyegezni, és azt sem, hogy eljut a bíróság elé. Ami súlyosbította Kaiser helyzetét, hogy ő maga nem hivatkozott a családnál töltött napra, állítás szerint nem emlékezett erre. Ami nem kizárt dolog, hiszen ő nem vezetett naplót, és ő sem gondolta volna, hogy szükség lesz alibi igazolására.

A családtól teljesen független személy is alátámasztotta Kaiser alibijét. Ez a személy az, akihez a lánnyal vasaltatni vitte a ruháját. A vasalónővel - akinek korábban Kaiser a lányával járt - nagyon jó viszonya volt, gyakran ment hozzá nadrágot, vagy inget vasaltatni. A gond ebben az esetben a telefonhívás volt, amelyet a nő intézett Kaiserhoz, miután ő a lánnyal távozott tőle. A nő szerint a hívás 13 és 14 óra között történt, egy-két perccel Kaiser távozása után, azonban Kaiser telefonja már a csepeli átjátszótorony közelében járt 14 óra körül. Ez azért fontos, mert a két hely nem egymás szomszédságában található, és elméletileg egy-két perc alatt nem lehetett az utat megtenni. A nő híváslistája szerint 14:05 perckor hívta Kaisert, és állítása szerint, ha nincs csúcsidő, gyorsan ellehet jutni egyik pontból a másikba, mivel azt maga is kipróbálta. Az időtényezők nyilván azért lényegesek, mivel a bankrablást délben követték el, és fontos, hogy Kaiser a délutánt hol töltötte. Az időt a nő a kávé fogyasztásához kötötte, és nem emlékezett pontosan, hogy mikor itta meg aznap. Ezen kívül az ő vallomása olyan tekintetben mond ellent a barátnő vallomásának, hogy a lány állítása szerint ők 13 óra előtt még a szülei lakásán voltak. Viszont a probléma könnyen megoldható, hiszen Kaiser Ede a lánnyal volt 13 órakor, majd ezután valamikor elindultak, és 14 óra előtt 20 - 25 perccel megérkeztek a vasalónőhöz. A vallomás szerint ennyit időztek ott. 14 óra előtt pár perccel távoztak, és ezt követően a nő hívta Kaisert 14:05 perckor, aki akkor már Csepelen lehetett,

ha valóban nem volt csúcsforgalom, és a lányt is vitte magával, aki aznap este nála aludt, majd 10-én reggel Kaiser elment, valószínűleg az ausztriai pénzváltó kirablása miatt.

Kiglics vallomása annyira ellentmondóvá és gyanakvóvá tette ezeknek az embereknek a vallomását, hogy az általuk elmondottak nem nyertek bizonyítóerőt. Hiszen túl sok bizonytalanságot tartalmaztak, de ha összeveti őket az ember, és megpróbálja azt összerakni, akkor, mint látható, kialakul egy Kiglics vallomásához hasonló, valósnak tűnő helyzet. Felmerül egy másik koncepció lehetősége, amely ugyanannyira lehetett, és lett is igaz, mint a Kiglics által elmondottak. Ebben az esetben is rendelkezésre állt annyi bizonyíték, mint amennyi Kiglics vallomását alátámasztotta. A telefonhívások, az átjátszótoronyra fellépések, a kiállított számla mind igazolták, ha nem is elég meggyőző erővel Kaiser alibijét.

5. Kiglics Attila vallomását közvetlenül megerősítő vallomások

Nem egy személy került a rendőrség és a bíróság látókörébe, akik valamilyen módon kapcsolódtak Kaiserhez és Kiglicshez is. Az ő vallomásaik is meghatározó szerepet töltek be az eljárásban. Az első ilyen személy Kiglics akkori barátnője volt, aki egy videotékát vezetett Csepelen 2002-ben. A nő állítása szerint Kaiser a móri bűncselekményt követően betért hozzá, és ezzel kapcsolatban a következőt nyilatkozta:

„A móri bűncselekményt megelőző időszakban Kaiser Ede feszült volt, közölte vele, hogy nincs pénze, majd azt is, hogy nemsokára lesz, még akkor is pénzt fog szerezni, ha ezért valakinek meg kell halnia.”, illetve, „ A móri bűncselekményt követően, néhány nap múlva Kaiser ismét járt a videotékában. Ekkor már magabiztos volt, értékes óra, aranylánc volt rajta, és amikor a móri ügy feltételezett tetteseai-Horváth Szilárd és Farkas Róbert- szoba kerültek, Kaiser Ede csak annyit mondott, hogy nem Horváth és Farkas volt.”²⁰

Ezek a kijelentések egyértelműen utalhattak arra, hogy Kaiser követte el a rablást, abban az esetben, ha nőnek ugyanannyi háttér információja volt, mint Kiglicsnek. Nem tudni, hogy Kiglics mennyire osztotta meg vele az akciójukat, vagy a terveket, mennyire avatta be a részletekbe. Ha semmit sem tudott arról, hogy Kaiser tervezte Mórt, akkor nem feltétlenül következik az, hogy Kaiser a móri bankra célzott. Ebben az esetben lehetett akár az ausztriai pénzváltó is, amire Kaiser gondolt, hiszen Kiglicsnek arról is volt tudomása, amit megoszthatott barátnőjével. Kiglicshez hasonlóan a barátnő sem közölt konkrét információt arra vonatkozóan, hogy Kaiser a móri elkövető, csak egyfajta megerősítést adott ezzel barátja

²⁰ Fővárosi Ítéltábla, 1. Bf. 564/2005/37. számú ítélet, 2005

vallomásának. Ha Kaiser alibijét igazoló tanúk szavahihetősége megkérdőjelezhető volt, akkor Kiglics barátnőjének vallomása sem teljes bizonyító erejű, hiszen befolyásolhatta őt a Kiglics által elmondottak, vagyis nem biztos, hogy vallomását teljesen objektívan tette.

A másik személy, aki az alibit igazoló lány bátyjával volt előzetes letartóztatásban, előadta, hogy a báty beszámolt neki arról, miszerint Kaiser elmondta, hogy „*Hajdúval nagy bulit fognak csinálni és utána elmennek az országból.*”²¹ Állítólag kérte, hogy vegyék be őt is a buliába, de Kaiser azt mondta neki, hogy oda „*tökös legények*”²² kellene. A báty állítása szerint, ha ők követték el a móri bankrablást - már pedig elmondása szerint ők voltak azok -, akkor Kaiser biztosan nem lőtt, mert ő inkább az elterelés mesetere volt. Ezen kívül a tanúval azt is közölte, ha a tanú ezeket az információkat a rendőrség tudtára adja, akkor ő mindent letagad majd. A tanú szerint az alibit igazoló lány be akart menni a rendőrségre korábban, de állítólag félt Hajdú barátaitól, akiktől egyébként a báty is tartott. Állítása szerint Kaiser nem tartózkodott náluk a bűncselekmény napján, de vele találkozott Kaiser, és azt mondta neki, hogy „*nagy szarban van*”.²³

Mint látható, ez a vallomása az adott tanúnak kicsit zavaros. Némely helyen ellentmond önmagának, és némileg hiányos is. A báty tagadta, hogy bármi ilyet mondott volna bárkinek is, nem is kedvelte Kaisert. A tanút megismerte, rémlett neki, hogy valahol már találkoztak. Ha belegondolunk, akkor miért is beszélt volna egy vadidegen embernek ennyire bizalmas információról, amivel ráadásul a húgát is bajba sodorhatta. Másrészt, ha nem kedvelte Kaisert, vagy esetleges más sérelme miatt, - mint például nem vették be a buliba -, tehetett ilyen kijelentéseket. Ha valóban ezeket a dolgokat állította neki Kaiser, akkor sem következik egyértelműen, hogy Móra gondolt, hanem mondjuk az ausztriai pénzváltó kirablására.

²¹ Fővárosi Bíróság 4.B.343/2004/43. számú ítélete, 2004

²² Fővárosi Bíróság 4.B.343/2004/43. számú ítélete, 2004

²³ Fővárosi Bíróság 4.B.343/2004/43. számú ítélete, 2004

VI. A közvetlen bizonyítékok hiányának hatása az eljárásban

1. Az ujjnyom elképzelt jelentősége az eljárásban

A helyszíni szemle több napig zajlott, míg sikerült a bankot teljes mértékben átvizsgálni, ennek ellenére használható nyom mégsem keletkezett. Az első fontos momentum lehetett volna a kamera, amelyet az elkövetők lefűjtak az érkezést követően, ezért érdemi felvételt nem tudott készíteni. A következő lényeges dolog a modem széttaposása, amely egy lábnyom rögzítését tehetné volna lehetővé, de nem maradt rajta használható lábnyom. Lábnyomok valószínűleg megtalálhatóak voltak a bank belső terében több helyen is, de azok lehettek a mentősöké, a rendőröké, akár az alkalmazottaké is, viszont egy sem volt megfelelő közülük sem. Ami a legnagyobb segítséget nyújthatott volna, az egy hátramaradt DNS, vagy esetleg egy ujjnyom. Nagyon sokáig egy beazonosíthatatlan ujjnyom adott reményt, de kiderült, hogy az nem másé, mint egy helyszínen járt mentősé, aki szabadságon volt, amikor a hatóságok és a közreműködők kizárása történt. Maradtak még a hüvelyek, rengeteg hüvely, de a fegyverek nem kerültek elő. Egy tökéletesnek tűnő bankrablás nyom nélkül.

A helyszínen talált DNS – ek közül egyik sem volt Hajdú, vagy Kaiser tulajdona. Az ujjnyom tekintetében sem vezetett eredményre a kutatás, pedig az elkövetők közül az ajtóban álló személy közel 30 percig időzött a bejáratnál. Pont elég időt töltött el ahhoz, hogy esetlegesen bármilyen nyomot hagyjon maga után. Az elsődleges nyomforrás így az ajtó volt e tekintetben. Az ajtót is teljes egészében átvizsgálták a technikusok, de olyan használható ujjnyomot nem találtak rajta, amely igazolta volna Kaiser jelenlétét Móron. A védője a következővel érvelt az ujjnyomot illetően:

„A védő a kriminalisztika segédtudományára hivatkozva az un. felülírás fogalmát taglalta kifejtve, hogy egy később keletkezett ujjnyom elfedi az alatta lévőket. A védő ebből azt a következtetést vonta le, hogy amennyiben Kaiser Ede állt a bankfiók ajtajában, több alkalommal megfogta a kilincset, amikor kinyitotta az ajtót az oda érkező ügyfeleknek, akik a büntetőeljárásban felismerő tanúként közreműködtek, így ujjnyomát azonosítani lehetett volna.”²⁴

A védő felvetése jogos lehet, hiszen ha valóban ott állt az ajtóban, és többször eltessékelte az oda betérni akarókat, valószínűleg meg kellett érintenie az ajtó kilincset, vagy magát az ajtót, így akár tenyérnyomot is hátrahagyva. A tanúk nem számoltak be kesztyű viseléséről, amely

²⁴ Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 564/2005/37. számú ítélete, 2005

kizárta volna bármilyen nyom keletkezését. Nyilván feltűnő lett volna egy kesztyű a biztonsági örön. Az első tanú pedig látta azt is, ahogyan bezárta az egyik elkövető az ajtót, ami viszont a kilincs megérintésével járt. Nem tudni pontosan, hogy melyik férfi volt az ajtót bezáró, de amennyiben az ajtóban álló, úgy akár lehetett maga Kaiser is.

A másik oldalról nézve, ha megöltek nyolc embert, lefűjták a kamerát, ügyeltek arra, hogy ne hagyjanak nyomot maguk után, akkor egy ujjnyom végezetes hiba lett volna a részükről. Kaiserék is odafigyeltek ezekre a dolgokra, így nem valószínű, hogy ő hátrahagyott volna bármilyen ujj, vagy tenyérnyomot hasonló esetben. Mégis elképzelhetetlen, hogy ha valóban ott állt az ajtóban, akkor nem maradt ott semmilyen szag, vagy egyéb biológiai maradvány sem, hiszen nem kis ideig tartózkodtak ott az elkövetők. Legalábbis olyan a fentiekben felsorolt, illetve egyéb más maradvány nem, ami Kaiser Ede jelenlétét igazolta volna. Az ítéletben következő olvasható az ujjnyomot illetően a tekintetben, hogy miért lehetne így is Kaiser az egyik elkövető:

„Az ujjnyom azonosság megállapítása a büntetőeljárásban 100 %-os bizonyító erővel bíró objektív bizonyíték. Ennek hiányában azonban nem következik, hogy nem Kaiser Ede állt a bűncselekmény idején az Erste Bank ajtajában belülről.”²⁵

Ez az indoklása az ítéletnek helytálló, hiszen egy ujjnyom valóban teljes bizonyossággal azonosítja a tulajdonosát. Az is nyilvánvaló, hogy bőrünk sem egyforma, így lehet, hogy az elkövető bőre nem hagyott hátra bőrtípusa miatt megfelelő ujjnyomot. Az sem kizárt, hogy az elkövető dolguk végeztével elmosta, vagy letörölte azt onnan, mivel nem akart semmilyen rá utaló nyomot ott hagyni. Ez a gondolatmenet logikusnak tűnhet. Kiglics vallomását egyértelműen egy ujjnyom támasztotta volna alá, hiszen az teljes bizonyító erővel igazolta volna Kaiser jelenlétét a móri bankrablásnál. Az, hogy nem volt ujjnyom, valóban jelentheti azt, hogy Kaiser állt az ajtóban, de azt is, hogy nem ő volt ott. Ördögi körnek látszik az ujjnyom lehetséges szerepe. Ez is mutatja, hogy Kiglics vallomása annyira biztosnak tűnt, hogy ez a közvetlen bizonyíték hiánya, és az ezt övező kérdéses tények sem döntötték meg azt az elképzelést, hogy Kaiser volt az egyik móri elkövető.

2. A felismerésre bemutatás, mint egyetlen konkrétum

²⁵Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 564/2005/37. számú ítélete, 2005

Közvetlen bizonyíték hiányában az egyik legnagyobb támpontot a felismerésre bemutatások adták. Ezen eljárás során nem egy helyszínen lévő tanú választotta ki Kaisert a felsorakoztatott személyek közül. Az első tanú, az értesítő apuka nem csak Kaiser, hanem Hajdú és Horváth Szilárd felismerésre bemutatásában is részt vett. Legelőször Horváth Szilárdot mutatták meg neki, hiszen ekkor még Kaiser neve nem volt ismert. A férfi kiválasztotta Horváthot. Fontos dolog, hogy a legelső gyanúsítottak képeit a média bemutatta, amit a tanú is látott. Saját elmondása alapján az, hogy ismerte már a két férfi arcát, befolyásolta őt a kiválasztásnál, ezen felül nagyon zaklatott állapotban volt a felismertetés napján. A következő alkalommal már Kaiser és Hajdú is a rendőrség látókörébe került. Először Hajdú felismertetésén vett részt, ahol elsőként egy indifferens személyt választott ki. Kaiser Ede esetében más volt a helyzet. Az első alkalommal nem tudott személyt megnevezni. A második esetben kiválasztotta Kaisert arca állásából és a magasságából, közel 100 %-os meggyőződéssel. Mint látható, ahogyan a tanúvallomásánál, úgy ebben a helyzetben sem volt biztos magában. Érthető a felzaklatottsága a gyász miatt. Elmondása szerint Horváth és Kaiser nagyon hasonlítottak egymásra, ezért ez is befolyásolta Kaiser kiválasztása esetében, majd azt is megemlíttette, hogy Kaiser már az első sorrend alkalmával is ismerős volt neki, de megvárta a második sorrendet, hogy meggyőződjön arról, valóban őt látta-e a bank ajtajában. Nyilván nem kizárt, hogy valóban felismerte ilyen állapotban az elkövetőt, és a média hatása után is reálisan döntött, de a bizonytalansága okot adatott némi kételyre.

A második tanú, az átutalásos férfi első alkalommal elmondta, hogy nem Horváthot, vagy Farkast látta az ajtóban. A felismerésre bemutatás alkalmával elsőre kiválasztotta Kaisert, annyi eltéréssel, hogy az elkövetőnek hosszabb haja volt, ami akár lehetett paróka is. A második esetben sem a hang, sem az alkar, sem pedig az arc alapján nem tudott választani Kaiser, és egy indifferens személy között. Azt fontos megemlíteni, hogy a tárgyalásra a tanú vastag szemüvegben érkezett, és ott már nem ismerte meg Kaisert, mivel nem látta pontosan őt. A rablás idején ilyen szemüveggel nem rendelkezett, látása az elsőfokú tárgyalásra romlott meg. Nem lehetetlen, hogy ennyi idő alatt valakinek a látása ennyit tompul, de a másik oldalról előfordulhatott az is, hogy már akkor sem látott tisztán, és hiába beszélt az elkövetővel testközelben, mégsem tudta pontosan őt megfigyelni. A személyleírása megegyezett a többi tanú által leírtakkal, így végül is a szeme akkor lehetett még annyira jó, hogy jobban megnézhesse az elkövetőt. A tárgyaláson a tanúnak ismételten levetítették a felismerésre bemutatáson készített felvételeket, aki ekkor is megfelelő gondossággal járt el. 100 %-ban nem jelölte meg soha Kaisert. Állítás szerint 80:20 % arányban választotta őt, és egy indifferens személyt. Vagyis nem teljes bizonyossággal ismerte meg Kaisert, mint

elkövetőt, ami természetes, hiszen ennyi idő elteltével sem lehetett biztos abban, hogy ki állt az ajtóban május 9-én. A szemüveg tekintetében volt még egy tanú, aki már az elkövetés napján is erős dioptriás szemüveget viselt. Ő a felismertetés alkalmával először Horváthot és Farkast ismerte fel, de csak azért, mert látta őket a televízióban. Később nem választotta ki Kaisert egy alkalommal sem. Ez nem feltétlenül vezethető vissza a gyenge látásához, hiszen előfordulhat, hogy nem figyelte meg alaposan az adott személyt. De az sem lehetetlen, hogy nem látta megfelelően a férfit. Ezekben az esetekben az ő nyilatkozatainak értékelése kétes, hiszen nem lehet tudni, hogy a látásuk mennyire korlátozza őket a felismerésben. Persze ettől függetlenül értékelhető bizonyítékként az ő vallomásuk, és felismertetés alkalmával tett megállapításuk is. Attól, hogy a látásuk korlátozott, adhatnak a valóságnak megfelelő leírást, hiszen ebben az esetben közvetlen közelről látták az elkövetőt.

A következő tanú Kaiser személyét illetően a legmeggyőzőbb volt. Az első felismertetés alkalmával megállapította, hogy Kaiser hasonlít legjobban az ajtóban álló személyre. A második esetben páróka feltétele után szintén kiválasztotta Kaisert, majd a páróka levétele után még biztosabb volt döntésében. Később elmondta, hogy a haj tekintetében voltak bizonytalanságai, de az orr és a száj segítségével jobban meg tudta állapítani a férfi arcát, így ezeket figyelembe véve is megpróbálta azonosítani a megfelelő személyt, aki jelesen Kaiser Ede volt. A tárgyaláson lejátszott videofelvétel alapján már egyértelmű volt számára, 100 %-ig biztos volt benne, hogy Kaiser Ede állt a bank ajtajában. Az utolsó tanú nem az arc tekintetében, hanem hang alapján végezte a felismertetést. Az ő állítása szerint beszélt a tettes orrhagyon. Ez alapján először egy indifferens személyt ismert meg, illetve a személyfelismerés során sem választotta ki Kaisert. A tárgyaláson némi bizonytalansággal, de végül megjelölte Kaisert.

Amint látható, nem minden tanú választotta ki Kaisert elé meggyőző erővel. Egyetlen tanú volt, aki elsőre, többen másodszorra, volt, aki pedig egyszer sem ismerte meg őt, mint az ajtóban álló férfit. Közvetlen bizonyíték hiányában ez bizonyult a legerősebb támpontnak az eljárás során, és a legbiztosabb, ami alátámasztotta Kiglics vallomását is. A szemüveges tanúk vallomása is értékelhető, hiszen egy beszélgetés során közvetlenül előttük állt az elkövető, vagyis ugyanúgy látták, mint azok a tanúk, akik nem voltak hátráltatva sehogy sem. Összességében mégsem mondható el, hogy teljes bizonyossággal ismerték meg Kaisert. Nagy befolyásoló szerepe lehetett a médiában bemutatott Horváth és Farkas fényképének is, hiszen azokat a tanúk még a felismerésre bemutatás előtt látták. Volt, aki ennek ellenére nem vélt egyezést felfedezni, de mégis adhatott egy kiindulási alapot a többi tanúnak, főleg, ha Kaiser hasonlított Horváthra.

3. Kaiser Ede önmagát terhelő vallomása

A közvetlen bizonyítékok szerepe az egyik legmeghatározóbb lett volna Kaiser ártatlanságát tekintve Mór kapcsán. Kiglics Attila vallomását azok hiányában semmi sem döntötte meg. Azonban nem csak ő, de Kaiser is tett vallomást a nyomozati szakban. Kaiser elmondta, hogy utoljára akkor járt Móron, amikor az ottani barátnőjével még tartotta a kapcsolatot. Megismerkedésükről annyit közölt, hogy először a lány nővérét szerette volna elcsábítani, de ő már foglalt volt, így maradt a húga. A viszonyuk meglehetősen bensőséges volt, többször járt a lakásukon, a szüleivel is jó kapcsolatot ápolt. Kaiser felvetette, hogy az apa bokszoló múltja miatt erőszakra hajlamos volt, és megemlítette neki, hogy „húzzanak le, vagy raboljanak el valakit”, de Kaiser ebbe nem ment bele. Az első ellentmondás a tanúvallomások kapcsán ebből következett. Az apa teljesen a fordítottjára emlékezett vissza, miszerint Kaiser akarta őt belevinni valamilyen bűncselekménybe. Ha igazat adunk a barátnőnek, akkor az apja valóban kicsit zavart, és élénk fantáziájú lehetett, ha például el akart rabolni valakit. Mindenesetre kettőjük közül valamelyikük hazudott, vagy mindketten igazat mondtak, csak elhallgatták a saját maguk által tett ajánlatot. Bár Kaiser állítása szerint más akcióról nem volt szó közöttük.

A következő lényeges dolog az alibi igazolása lett volna, azonban Kaiser nem emlékezett arra, hogy pontosan mit csinált aznap. Emlékei szerint egy Csaba nevű barátjával autóztak éppen, amikor a rádióban hallotta, hogy mi történt Móron. Annyiban jól rémlett neki május 9-e, hogy kocsiban ült, és rádiót hallgatott, csak nem Csabával, hanem az akkori barátnőjével tette ezt. Mivel Csaba a vallomásában nem tudta megmondani, hogy valóban úgy volt-e, ahogy Kaiser állította, megdöntötte Kaiser alibijét, és ezek után a lány sem tudta kellő mértékben alátámasztani ezt a tényt. Később már nem volt biztos abban, hogy Csabával volt, de arra emlékezett, hogy délelőtt vasaltatni vitte a nadrágját és az ingjét. Felmerül a gyanú, hogyha ennyire pontosan visszaemlékszik a délelőtre, azon belül is déltájra, akkor arra miért nem, hogy aznap az akkori barátnőjével töltötte a napot.

Lényeges szempont volt még a híváslista is. Az bizonyítást nyert, hogy Kaiser telefonja nem volt Mór közelében, nem lépett fel a móri átjátszótoronyra. A vasalónő viszont beszélt vele, de ez a vallomás nem bizonyult elég meggyőzőnek az időeltérések miatt. Még egy személy tett említést arról, hogy aznap 11 óra tájékán telefonált Kaiserrel, de az ő szava sem volt elég bizonyító tény. A házkutatás alkalmával Kaisernél több olyan dolgot is találtak, amelyek az egyes elkövetett bűncselekményeit igazolta. Többek között egy óravásárlásról kiállított

számla is a rendőrség kezére akadt. Az óra nagyon értékes darab volt, konkrétan 600. 000 Ft-ot ért. Kaiser állítása szerint Ausztriában vásárolta, és valutában, euróban fizetett érte. Arra pontosan nem emlékezett, hogy mikor vette, annyit mondott, hogy tizenvalahányadikán. Az órát pontosan 2002. május 13-án vette meg, ami négy nappal a móri rablás után volt. Ez persze igazolhatta azt, hogy a pénz a rablásból van, hiszen ahhoz nem vittek el kisösszeget, hogy ne tellett volna egy ilyen értékű karórára. Nem volt utolsó szempont az sem, hogy több pénze volt, mint ami Mórról eltűnt, és az utolsó fillérig igazolni tudta a pénz összegét különböző ügyletekből, mint a karóra, vagy ékszerek vásárlása, a lízing díjának kifizetése. Abból kiindulva, hogy a bűncselekmény előtt nem volt pénze, amit többen is igazoltak, hogyan lehetett volna több vagyona, mint ami Mórból származott? Nyilván onnan, hogy elkövet egy újabb bűncselekményt. De az idő rövideje miatt ez a lehetőség egy kicsit lehetetlennek tűnik.

Ami döntő bizonyíték lehetett volna még, az a hazugságvizsgálat. Kaiser alávetette volna magát első alkalommal egy poligráfus vizsgálatnak is, egy feltétellel: csak Mórról kérdezik. Ez a kijelentése mindent igazolt. A többi bűncselekményéről nem akarta a hatóságokat tájékoztatni, de Mór kapcsán bármilyen kérdésre válaszolt volna, az ügyvédje azonban lebeszélte erről. Pedig ez egy olyan bizonyíték lehetett volna, amely megdönti Kiglics vallomását. Balogh Lajos, a „százhalombattai rém” esetében is a poligráfus vizsgálat közvetlen szerepe vitte a nyomozást sikerre. Ott ugyanis Balogh Lajos megtört a sokadik vizsgálat alkalmával. Ha Kaiser ártatlan volt Mórt illetően, akkor annyiszor végezhettek volna vele hazugságvizsgálatot, ahányszor akarnak, szinte majdnem mindig ugyanazt mondta volna, mivel nyilvánvaló, hogy aki valamiben nem bűnös, nem fogja előadni másként az adott eseményt. Kiglics vallomása és Kaiser bűnössége ezáltal jobban alátámasztást nyert annyira, hogy Kaiser eljutott a másodfokú bíróság elé is.

VII. Összefoglaló

Kiglics Attila vallomása valóban egy döntő tanúvallomásnak bizonyult, hiszen általa egy olyan vonal indult el a nyomozás és az ítékezés kapcsán, amely sajnos nem az eredeti elkövetőket jutatta a rácsok mögé. A vallomás alapján egy olyan koncepció kialakítása történt meg, amely nem volt rossz irányú, hiszen majdnem az összes körülmény, vallomás, meglévő bizonyíték arra mutatott, hogy Kaiser Ede volt az ajtóban álló férfi, és Hajdú Lászlót - ha nem is volt ott a rablás idején-, de a fegyverek tekintetében bűnösség terheli. Voltak bizonytalan momentumok, amelyek megdöntetni látszottak a vallomás alapján kialakított nézőpontot, de azok nem voltak elég erősek és bizonyíthatóak e tekintetben. Az alibit igazoló lány és szülei annyira hangsúlyozták a krumplisztésza jelentőségét, hogy az már gyanúsak bizonyult. A vasalónő kávéidejének és telefonhívásának kétsége pedig csak alátámasztotta az alibit szolgáltató családról kialakult megbízhatatlan képet. Voltak olyan kérdések, amelyek megválaszolatlanul maradtak, mint például a tervezés részletessége Mórt illetően, vagy a bank belső rendszeréről esetlegesen tudott információk. Kiglics Attila bizonyos értelemben így nem hitelt érdemlően nyilatkozott.

Kiglics tulajdonképpen sohasem mondott olyan dolgot, ami nem volt igaz, hiszen azt sem biztosan állította, hogy Kaiser társa Hajdú volt, csak gondolta, illetve sejtette. A konkrét tények pedig valósak voltak, amelyeket maga Kaiser sem tagadott. Azonban a barátságra alapozva Kiglicsnek alaposabban utána kellett volna járnia következtetéseinek, amellyel a hatóságnak is egy biztosabb képet adhatott volna. A vallomása a tekintetben nagy segítség volt, hogy egy olyan bűnöző bandát,- beleértve Kiglicset is - sikerült a hatóságnak elfognia, és a bíróságnak bűnösnek nyilvánítania, akik nem kevés rablást hajtottak végre a '90-es és a 2000-es években. Másrészt felől viszont a vallomása egy lavina elindítója volt, amellyel a kriminalisztika egyik legjelentősebb bankrablásának valódi elkövetői maradtak szabadlábon egészen 2007-ig. Kiglics Attila tanúvallomása kettős szerepéből adódóan egy tanulságot levonhat az ember: „*A szavaknak igéző erejük van, egyszerre tudnak a múltba és a jövőbe világítani.*” (Márai Sándor)

Irodalomjegyzék

Dr. Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009)

Szószerinti idézések:

1. Dr. Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009) 204. oldal
2. Dr. Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009) 204. oldal
3. Dr. Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009) 204. oldal
4. Dr. Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009) 205. oldal
5. Dr. Kovács Lajos: A Mór megtette, Korona kiadó (2009) 205. oldal

Kaiser Ede: A móri ártatlan, József Műhely kiadó (2009)

Nothoff Ingrid: Én vagyok a móri mészáros? GBT PRESS KFT (2008)

1998. évi XIX. törvény a Büntetőeljárásról, Novissima kiadó (2011)

Szószerinti idézés:

1. 1998. évi XIX. törvény a Büntetőeljárásról, Novissima kiadó (2011) 33. oldal
2. 1998. évi XIX. törvény a Büntetőeljárásról, Novissima kiadó (2011) 34. oldal
3. 1998. évi XIX. törvény a Büntetőeljárásról, Novissima kiadó (2011) 34. oldal

Fővárosi Ügyészség NF. 8853/2002/256-I. Vádirata, 2004

Fővárosi Bíróság 4.B.343/2004/43. számú ítélete, 2004

Fővárosi Ítéltábla 1. Bf.564/2005/37. számú ítélete, 2005